

Krajka mohla mít cenu domu

Radek Martinek kněz, pedagog

Adalbert

měsíčník královéhradecké diecéze
10/2026 / ročník XXXVI / 39 Kč

13 Hokejová legenda
17 Arnošt z Pardubic – muž hluboké pokory
22 List nemocným
29 Jubilejní 100. Misijní neděle

Katechetický kurz 2027–2028

Kurz pořádaný Katechetickým a pedagogickým centrem Biskupství královéhradeckého je koncipován jako dvouleté vzdělávání v oblastech teologie, pedagogiky, psychologie a didaktiky. Důraz je kladen též na praktické dovednosti budoucího katechety. Absolventi kurzu mohou získat kanonickou misi pro výuku náboženství.

Místo konání	Nové Adalbertinum, Hradec Králové; část kurzu se uskuteční on-line formou
Cena	1500 Kč za kurz (nezahrnuje náklady na povinný formační víkendový kurz)
Příhlášky a platba	do 15. 12. 2026 (doporučení kněze vítáno)
Termíny prvního pololetí	23. 1.; 20. 2.; 13. 3., 24. 4.; 21.–23. 5. 2027 (víkendový kurz)

Katechetické a pedagogické centrum

https://www.bihk.cz/biskupstvi/katecheticke-pedagogicke-centrum/vzdelavani/katecheticky-kurz

Z obsahu

5 rozhovor
Prožívám krajkové období
Radek Martinek

9 aktuality z diecéze
Nadějný zvon Václav
v Rosicích nad Labem

13 navštívil nás
Klasik, který nezevšední –
Hokejová legenda

17 historické osobnosti diecéze
Muž hluboké pokory,
navzdory moci, které dosáhl
Arnošt z Pardubic

22 list nemocným
O nemocničních kaplanech

24 pastorace

27 knižni tipy
Varhanní předehry
k písním z Kancionálu

29 Papežská misijní díla
100. Misijní neděle

31 Charitní listy

Evidenční číslo: MK ČR E 10261.
Měsíčník.
Vydává:
Biskupství královéhradecké,
Velké náměstí 35/44,
500 03 Hradec Králové.
Adresa redakce:
Tiskové odd., Velké nám. 35/44,
500 03 Hradec Králové,
tel.: 495 063 422,
e-mail: adalbert@bihk.cz
Šéfredaktor: Pavel J. Sršeň

Sazba: Ondřej Štulc
Tisk: Tiskárna Garamon s.r.o.,
Hradec Králové.

Cena: 39 Kč.
Roční předplatné: 429 Kč.
Bank. spoj.: Raiffeisenbank, a. s.,
Hradec Králové,
č. ú. 1016004393 /5500,
variabilní symbol 551,
specifický symbol je evidenční číslo
čtenáře (viz adresní štítek).

Redakce Adalbertu si vyhrazuje právo
na krácení příspěvků nebo nevydání
příspěvků doručených redakci.

ISSN 2570-7531

Jubileum bratra Františka

3. 10. 1226 zemřel ve své milované Porciunkuli u Panny Marie Andělské svatý František z Assisi. Jelikož to bylo večer, připomíná se jeho svátek 4. 10. Byl tak významnou osobností, že už za necelé dva roky byl papežem svatořečen. A letošní velké výročí využil papež Lev XIV. k vyhlášení Roku svatého Františka.

Co říká mně osobně

Už v semináři jsem se v druhé polovině 80. let snažil hledat spiritualitu, která by mi byla blízká. Pobyl jsem v několika společenstvích, až jsem se dostal k příznivcům sv. Františka. Vše bylo tajné, protože mužské řeholní společnosti nemohly působit veřejně. Život podle evangelia, jednoduchost, svoboda, prostota, radost, to je to, co mne na františkánech zaujalo.

A pak to byly osobnosti: P. Benedikt Holota – františkán tělem i duší, který vedl naše exercicie před jáhenským svěcením. Doprovázel kdysi slavného geofyzika a popularizátora astronomie Jiřího Mrázka s nímž sepsal známé Hovory na nemocničním lůžku. Byl to také duchovní syn další osobnosti Jana Evangelisty Urbana. Jeho náročnost, ale taky opravdovost, mne tak zaujaly, že jsem ho poprosil, aby byl mým primičním kazatelem. Podobně byl pro mě důležitý P. Alois Moc, který se věnoval péči o terciáře, mezi něž jsem se rozhodl ještě před revolucí vstoupit. A nakonec to byl jáhen Česlav Křížala – pravý následník svatého Františka životem – „hnědý vrabčák“, který svou radostí, chudobou a bezprostředností nakazil každého s otevřeným srdcem…

A samotný František?

Světec, jehož jméno si příznačně vybral náš předposlední papež, žil ve vrcholném středověku, ale jeho příklad je nadčasový.

Rodák z Assisi (1182) – syn bohatého kupce, chtěl nejdříve rytířské ostruhy, ale tyto plány ho neuspokojily, až zjistil, že chce sloužit ne pozemskému pánovi, ale Pánu všech a asi v 25 letech prochází velkou konverzí a začne žít radikálně podle evangelia v chudobě a prostotě. Následují ho další, vzniká postupně řád Menších bratří i sester klarisek a františkánští terciáři. Svou opravdovostí přispěl k obnově církve, která se díky jemu stala pro mnohé opět věrohodnou. Dokonce dokázal zaujmout egyptského sultána Al-Kámila, který bojoval proti jedné z křížových výprav.

Naučil se vnímat blízkost Boží ve svátostech, modlitbě, ale taky v přírodě, v níž obdivoval Stvořitele. Ježíši Kristu se na konci života přiblížil i skrze stigmata a když už byl nedlouho před svou smrtí, jako nemocný a slepý, napsal Píseň bratra slunce.

I 800 let po jeho smrti inspiruje církev a svět

Může dát odpověď na naše problémy. Poničená příroda jakoby vše oplácí člověku zpět. Proto potřebujeme vnímat stvoření jak Boží dílo – s úctou, láskou i skromností. Kolem nás probíhají nepokoje a války. Otevřme se skutečnému pokoji. Nelpěme na ničem kromě Boha. Pak nebude důvod k válkám o majetek, moc, vliv, slávu. František dokázal oslovit muslimského vládce svou bezprostředností a odvahou. Kéž by současná církev dokázala na sebe upozorňovat ne pohoršeními, skandály a prohlášeními, které svět nezajímají. Kéž bychom aspoň trochu uměli žít svou víru tak opravdově, že příklad našeho života bude druhé lidi přitahovat k Bohu.

Pokoj a dobro všem přeje

br. Bernard Jan Linhart

Krajka v církvi. Církev v krajce – Krajka v liturgickém umění

Muzeum krajky ve Vamberku
12. 5. – 19. 10. 2026

www.vlaknapameti.cz

Výstava Krajka v Církvi. Církev v krajce – Krajka v liturgickém umění je výstupem projektu DH23P03OVV022 – Vlákna paměti. Minulost a současnost vambereckého krajkářství. Poskytovatel: Ministerstvo kultury; NAKI III – program na podporu aplikovaného výzkumu v oblasti národní a kulturní identity na léta 2023 až 2030.

Prožívám krajkové období

Když se **Radek Martinek** během svého studia dějin umění na univerzitě v Olomouci opozdil na rozdělování seminárních prací, atraktivní témata z architektury a sochařství už byla rozebraná. Zbylo na něj užité umění. Náhoda ho přivedla k historickému textilu, z něhož se stalo jeho životní téma.

„Ze seminární práce se postupně stala práce bakalářská, diplomová a rigorózní, později i disertační. Našel jsem své životní téma,“ říká P. Radek Martinek. Jako kněz navíc přicházel s církevním textilem do kontaktu stále častěji. Od gotické výšivky se postupně dostal k barokním výšivkám, vzorovaným látkám, církevním rouchům a dalším obřadním textiliím. Vědecky zpracoval např. nejvýznamnější obřadní roucha olomoucké katedrály, dlouhodobě zkoumá i ta svatovítská. Dnes, jak sám říká, prožívá *„krajkové období“*.

Kněz, pedagog a historik umění zkoumá krajky, které v sobě uchovávají stovky hodin lidské práce, příběhy anonymních žen, luxus a mapuje i počátky průmyslové špionáže a pirátství. Sám by však svou práci popsal mnohem jednodušeji. *„Řekl bych, že se věnuji hlavně tomu, co mě baví. Naštěstí mě baví jak kněžství a práce s lidmi, tak akademické prostředí,“* dodává.

P. Radek Martinek si během svého studia teologie musel zároveň obhájit, že umění není něčím, čeho by se měl po vstupu do církevního prostředí vzdát. *„Právě umění mě k víře a teologii přivedlo. Tak jsem se ho nevzdal,“* říká.

Dnešnímu člověku musíte ukázat, co vlastně vidí. Je zvláštní, že lidé mají možnost vidět téměř všechno, ale ve skutečnosti často nevidí nic. Svou roli proto formuluje jednoduše: *„Mým úkolem je ukazovat lidem, co vidí, čeho si lidé mají všimnout a co to znamená.“*

Šest set krajek a poklady mezi harampádím

To platí zvlášť u krajek. Na první pohled mohou působit jako pásy bílého textilu, dekorace nebo drobné doplňky historických oděvů. Jednotlivé techniky, motivy a rozdíly se ale odhalují až při soustředěném pozorování. *„Člověk se do toho musí zakoukat,“* říká P. Radek Martinek. *„Když ale vidíte tisíc předmětů (textilií), začnou se vám rozdíly ukazovat. A když jich vidíte deset tisíc, orientujete se ve vzorech zase o něco lépe.“*

Martinek začal krajky intenzivněji sbírat přibližně před pěti lety a podle vlastních slov jim zcela propadl. Jeho sbírka dnes čítá kolem šesti set historických kusů. Některé mohou být až tři sta let staré. Vyhledává je především na internetu a v různých aukcích a u specializovaných obchodníků, kde se mezi novodobými dekoracemi a předměty bez větší historické hodnoty občas objeví něco mimořádného. *„Člověk se musí naučit ty zajímavé kusy doslova vyzobávat,“* popisuje.

Historická textilie se navíc nemusí objevit v muzeu ani v reprezentativní sbírce. *„Některé cenné textilie nacházím i mezi harampádím na půdě nebo v zanedbaném kostele,“* říká P. Radek Martinek. Teprve po odstranění prachu a nečistot se ukáže, co se pod nimi skrývá. Prvním úkolem badatele tak někdy není vzácný předmět přesně určit, ale vůbec poznat, že zdánlivě bezcenná věc stojí za záchranu.

To, co zbylo po modlitbě

Krajka podle P. Radka Martinka nevznikala jen jako ozdoba nebo součást oděvu, ale jako výsledek dlouhého procesu, který byl pevně spojený s každodenním životem žen, jejich prací i duchovním světem.

„Jsou to stovky hodin práce doslova fixované v hmotě. Někdy dokonce říkám, že je to to, co ‚zbylo‘ po modlitbě,“ vysvětluje.

PhDr. Radek Martinek, Ph.D.

je téměř dvacet let knězem. Jeho profesní život však sahá i za hranice farnosti. Vyučuje na Katedře kulturních a náboženských studií Pedagogické fakulty UHK, je součástí týmu projektu na Katedře výtvarné kultury a textilní tvorby PdF UHK a působí také na Univerzitě Karlově v Praze. Ve výuce přibližuje témata na pomezí teologie a umění, jako jsou dějiny obřadů, symbolika výtvarného umění nebo sakrální architektura.

O publikaci jsme psali již v Adalbertu 9/2026

Krajka třeba za měšťanský dům...

Krajkářky často pracovaly společně. Jedna z nich předčítala modlitbu, zatímco ostatní pracovaly s paličkami nebo jehlami. Pohyby měly zažité, a proto se mohly soustředit na slova, která zaznívala, nebo na tichou modlitbu. V některých regionech se u práce i zpívalo a vznikaly zde dokonce specifické krajkářské písně.

To, co ženy při práci slyšely a prožívaly, se někdy promítalo i do samotných vzorů. Motivy se mezi sebou předávaly, obměňovaly a doplňovaly a vedle tradičních ornamentů se objevovaly i prvky inspirované náboženskými symboly nebo konkrétními příběhy.

Složitější techniky se přitom nedaly naučit jen z předlohy. Zkušenější krajkářka je musela ukázat a mladší je dlouho opakovaly, než si je osvojily. Práce se tak předávala přímo mezi lidmi, z generace na generaci.

Zvláštní roli hrála krajka v klášterním prostředí, kde měla práce i duchovní rozměr. Řeholnice někdy pracovaly na jediném předmětu celé roky.

Známe kusy, na kterých řeholnice pracovala třeba deset let. V klášteře dávala práci zdarma jako osobní dar Bohu. To je úplně jiný svět, který dnes neumíme jednoduše přepočítat na peníze.

Mimo kláštery měla krajka zároveň i velmi praktický význam. Pro mnoho žen, zejména v chudších regionech, představovala důležitý zdroj obživy. I z prostého materiálu přitom dokázaly vytvořit výrobek, jehož hodnotu určovaly především čas a mimořádná řemeslná dovednost.

Krajka za dům na náměstí

Dnešní spojení krajky s lidovými kroji může být zavádějící. Na lidovém oděvu se výrazněji uplatnila až poměrně pozdě, zejména v 19. století. Předtím představovala atribut aristokracie a viditelný znak společenského postavení.

„Společnost byla striktně stavovsky rozdělená a některé vrstvy ji vůbec nesměly nosit,“ vysvětluje P. Radek Martinek. Takzvané sumptuární zákony a oděvní řády určovaly, které materiály nebo ozdoby si smějí jednotlivé společenské vrstvy dovolit. Bohatnoucí měšťané se však snažili šlechtě přiblížit a svůj oděv postupně zdobili hedvábnými výšivkami i krajkami, i když za to mohli být podle zmiňovaných zákonů i trestáni.

Hodnota nejjemnějších výrobků je dnes téměř nepředstavitelná. *„Za mimořádně jemný kus krajky byla vysoká aristokracie ochotná zaplatit cenu měšťanského domu na náměstí,“* uvádí P. Radek Martinek. Cena neodrážela pouze materiál, ale především roky práce, vzácnou dovednost a prestiž majitele.

Ti, kdo luxusní předměty vytvářeli, z nich však často získali nejméně. *„Krajkářka, která stála na začátku celého řetězce, paradoxně dostala nejméně. Každý další překupník si přidal svou marži a výsledná cena mohla být násobně vyšší.“*

V horských a pohraničních oblastech, včetně Vamberecka, představovalo krajkářství možnost obživy poté, co ustoupila těžba rud a zemědělství poskytovalo jen omezené možnosti.

S příchodem strojní výroby se krajka stala dostupnější. Technický úspěch však znamenal sociální katastrofu pro ženy, které se ruční prací živily. *„Krajku si díky tomu mohly dovolit i širší vrstvy, ale zároveň desetitisíce žen přišly o práci,“* shrnuje P. Radek Martinek dvě tváře technologického pokroku.

Krajkářky jako součást průmyslové špionáže

Za zdánlivě nepatrným textilním doplňkem se skrývaly také politické a ekonomické zájmy evropských států. Benátská krajka patřila v 17. století k nejdražším luxusním výrobkům a její dovoz znamenal pro okolní země značný odliv peněz.

Francie za vlády Ludvíka XIV. proto usilovala o vlastní výrobu. Nestačilo však získat vzory. Složité techniky byly uloženy především ve zkušenosti konkrétních

Krajka byla v minulosti prestižní záležitostí

P. Martinek je farářem v Holicích a vikářem pardubického vikariátu

žen. Francouzská správa proto lákala benátské krajkářky a snažila se získat jejich know-how podobně, jako přetahovala výrobce proslulých benátských zrcadel. Krajkářky sice odcházely za hranice dobrovolně, ale vláda benátské republiky to vnímala jako jednoznačný únos. Hrozila dokonce jejich příbuzným smrtí, pokud se hned nevrátí zpátky.

Šlo vlastně o určitý druh průmyslové špionáže či dokonce průmyslového pirátství!

Jakmile Francouzi výrobu zvládli, vytvořili vlastní krajkářský styl. Král následně zakázal používání jiné než francouzské krajky. Francouzské krajkářky získaly práci, zatímco Benátky přišly o významnou část příjmů a o prestiž v módním světě.

Krása, za kterou ženy platily vlastním zdravím

Příběh krajky není pouze historií krásy, řemeslné dovednosti a luxusu. Je také historií ženské práce, která zůstávala z velké části anonymní.

Nejjemnější nitě vyžadovaly vlhké prostředí, aby se při práci nelámaly. Krajkářky proto pracovaly ve sklepních nebo špatně větraných místnostech, často při nedostatečném světle. Dlouhé sezení v nepřirozené poloze, vlhkost a neustálé namáhání zraku měly vážné zdravotní následky.

„Když mluvíme o kráse historické krajky, neměli bychom zapomenout na cenu, kterou za ni konkrétní ženy platily vlastním zdravím.“ Při výzkumu se proto dr. Radek Martinek nezabývá jen technikou a výtvarnou podobou předmětů, ale také životy jejich tvůrkyň. Těmto tématům se věnuje i ve své nové knize, v níž podrobněji popisuje práci v ženských klášterech. Ani klášterní prostředí přitom nebylo prosto společenských rozdílů. Vzdělané chórové sestry ze šlechtických rodin se mohly věnovat jemným ručním pracím, zatímco sestry z venkovského prostředí vykonávaly převážně těžší práce a mnohdy neuměly číst ani psát.

Řada šlechtických dívek se navíc v klášteře neocitla z vlastního rozhodnutí. Rodiny si nemohly dovolit zajistit sňatek všem dcerám, a proto je mnohdy poslaly do kláštera na výchovu a už se pro ně nevrátily. P. Radek Martinek tento jev označuje jako *„fenomén nevyzvednutých dcer“*.

Ornáty jsou vděčným studijním materiálem

Ženské kláštery přitom dokázaly pružně reagovat na poptávku a vyráběly výšivky, krajky, zlaté nitě nebo výbavy pro šlechtické nevěsty. Vznikal tak pozoruhodný rozpor mezi deklarovanou chudobou komunit a hodnotou jejich práce.

„Nejchudší kláštery tak paradoxně vyráběly nejluxusnější předměty,“ shrnuje Martinek jeden z nejvýraznějších paradoxů svého výzkumu.

Hledání jehly v kupce sena

Výzkum Radka Martinka je dnes součástí projektu Vlákna paměti. Minulost a současnost vambereckého krajkářství, na němž se podílejí Pedagogická fakulta UHK, Vysoká škola chemicko-technologická v Praze a Národní památkový ústav. Jedním z výstupů projektu je interaktivní mapa krajkářství, která umožňuje sledovat historická centra výroby, pohyb technik i proměny krajkářské tradice v čase a prostoru.

Pro dr. Martinka znamenal projekt příležitost soustředit se na krajku v církevním prostředí, která podle něj dosud stála stranou odborné pozornosti. Původně očekával, že výzkum českých pramenů

bude poměrně snadný. Opak byl pravdou.

„Když jsme dostali zadání projektu, myslel jsem si, že české prostředí bude jednodušší. Nakonec je pro mě asi nejkomplikovanějším terénem,“ přiznává. V kostelech a archivech se dochovalo málo materiálu, klášterní tvorba byla často záměrně anonymní a řada sbírek se při rušení klášterů nebo změnách vlastnictví rozptýlila.

„České klášterní krajkářství a obecně krajkářství před rokem 1850 proto zůstávají badatelskou výzvou. Něco jsme našli, ale je to opravdu hledání jehly v kupce sena.“

Mezi výstupy projektu patří i výstava Krajka v Církvi. Církev v krajce – Krajka v liturgickém umění v Muzeu krajky ve Vamberku. Výstavní místnost podle něj působí trochu jako klenotnice. Návštěvníci v ní mohou sledovat vývoj krajky od 16. do 20. století a poznat různé způsoby jejího využití v církevním prostředí.

Aby byla výstava přístupná co nejširšímu publiku, vznikly na Pedagogické fakultě UHK také didaktické materiály. Patří mezi ně pracovní listy a metodické podklady pro učitele i interaktivní prvky, které si mohou návštěvníci sami vyzkoušet.

Výstavu doprovází stejnojmenný kritický katalog. Publikace se věnuje dějinám krajkářství, teologické symbolice průsvitných látek, životu a práci žen v klášterech i příběhům předmětů, které se do kostelů dostávaly například jako osobní dary.

„Církevní krajka je podle mě v evropském kontextu zpracována nejméně. Neznám jinou publikaci, která by ji pojala v tak širokých historických, materiálových a teologických souvislostech,“ říká její autor. Kniha má zároveň připomenout hodnotu předmětů, které dnes mohou být považovány za zastaralé nebo zbytečné, a přitom v sobě uchovávají hluboký duchovní vztah i mimořádné lidské úsilí.

V detailu není ďábel, ale dokonalost

Budoucnost krajkářství podle P. Radka Martinka nespočívá v pouhém opakování historických vzorů. Každá doba má právo hledat vlastní způsob vyjádření. Princip krajky se může uplatnit v současném umění, módě, designu, fotografii nebo v digitální tvorbě. Důležitý je i samotný návrat k ruční práci v době, kdy velká část lidí tráví pracovní den u počítače.

Pro P. Radka Martinka zůstává krajka především školou pozornosti. Odhaluje se pomalu a člověka nutí přijít blíž. Známé rčení o ďáblovi ukrytém v detailu proto obrací.

V detailu je skrytá dokonalost, ne ďábel. Velká dokonalost vzniká z množství malých dokonalostí. U krajky to člověk pochopí teprve tehdy, když přijde opravdu blízko a uvidí práci, která z dálky není téměř patrná.

Na P. Radka Martinka kdysi zbylo téma, které ostatní přehlédli. Dnes právě on ukazuje, kolik historie mohou skrývat věci, jež jsme se naučili přehlížet, třeba staré krajky a výšivky po babičkách uložené na dně skříně.

Lenka Mannová
Univerzita Hradec Králové

Historické liturgické oděvy jsou dalším předmětem zájmu P. Radka Martínka

Celkový pohled na zvon Václav

Zvonice kostela sv. Václava v Rosicích nad Labem

Nadějný zvon Václav v Rosicích nad Labem

Nový perex: Hradečtí zvoníci jsou unikátní společenství. Zvoní ručně, což je v dnešní době neobvyklé. Jedním ze zakladatelů **Společenství zvonu Augustin** je **Ing. David Kafka**. Zájem o zvony není pro něho, jak sám říká, jen koníček, ale svým způsobem závislost. Když delší dobu nezvoní, pociťuje prý cosi jako abstinenční příznaky. Svědčí o tom jeho vyprávění o zvonu Václav.

„Senior hradeckých zvoníků má připravenou knížku o zvonici a zvonech Na Zámečku na Novém Hradci Králové. Upozornil mě také na jedinečnou publikaci „Katalog zvonů Broumovska, Policka a části polského pohraničí“.

Katalog přináší detailní dokumentaci, fotografie i autentické zvuky zvonů z různých objektů – od kostelů a kaplí až po školy či historické budovy. Mapuje celkem 76 převážně historických zvonů v našem příhraničí. Součástí knihy, kterou letos vydal Královéhradecký kraj, jsou také zvukové nahrávky, takže jednotlivé zvony si lze nejen prohlédnout, ale i poslechnout.

„Zvony po staletí svolávají k bohoslužbám, oznamují čas, varují před nebezpečím a provázejí důležité historické okamžiky. Zájem o ně není pro Ing. Davida Kafku, jak sám říká, jen koníček, ale svým způsobem závislost. Když delší dobu nezvoní, pociťuje prý cosi jako abstinenční příznaky. Svědčí o tom jeho vyprávění o zvonu Václav.

„Kostel sv. Václava v Rosicích nad Labem, dnes část Pardubic, je doložen z roku 1350. Jde o jednolodní objekt s presbytářem uzavřeným trojboce. Ve hřbitovní zdi je zazděný fragment renesančního portálu z roku 1583. Vnitřek kostela je charakteristický rokokovou výzdobou. Patří k ní zejména hlavní oltář s obrazem sv. Václava a lavice s ornamentálními řezbami. Ve vedle stojící zvonici měl být údajně poslední zvon z dílny Ondřeje Žáčka, datovaný rokem 1515.

Zpráva o prohlídce zvonu Václav v Rosicích nad Labem

Farnost: Pardubická, město Pardubice, část Rosice. n. L.
Zvon: Václav, ročník 1670, autor neznámý

Zvonice: dřevěná při kostele sv. Václava
Přítomni: David Kafka, Bohumil Holeček a manželé Jana a Zdeněk Tomáškovi

Současný stav

Zvon se nachází ve zvonici ocelové konstrukce opláštěné dřevem. Visí ve výšce asi 5 m bez pevného přístupu. Zvonice byla velmi čistě uklizena a zbavena prachu díky manželům Tomáškovým. K přístupu ke zvonu je třeba žebřík 3.6 m dlouhý.

Zvon sám je střední velikosti, dolní průměr 80 cm, horní průměr 43 cm a výška pod korunu 70 cm. Jeho technický stav je velmi dobrý, vnější povrch matně patinový, bez větších nečistot nebo poškození. Ve vnitřním prostoru jsou viditelné nárazové stopy i laické nápisy *„Bartoníček Jaroslav“* a jiné, psané jen mastnou křídou.

Na čepci zvonu jsou jemné ozdoby pod nimi nápis ve třech řádcích latinskými písmeny: TENTO ZWON GEST WIZWIZEN PRZEDNE K CHWALE BOZI A K PAMATCZE SVATEHO VACLAVA NAKLADEM CHVDEHO ZADUSSI ROSICZIHO ZA DWOGI CZTIHODNEHO KNEZE JANA PAVKABA DIEKANA PARDVBICKEHO ZA FARARZE ROSICZIHO CZOSS SE STALO 1670.

Pod nápisem jsou na zvonu erby a ozdoby v nízkém reliéfu.

Koruna zvonu je šestiuchá, zvon je za ni zavěšen poněkud drsným způsobem k nosnému ocelovému profilu. V místě zavěšení jsou mezi profil a korunu vloženy dřevěné špalíky. Nosný profil obsahuje na východní straně velké kolo spojené řetězem s motorem. Na obou koncích je nosný profil zakončen do ložiskových domečků, které umožňují snadný rozkyv zvonu.

Zvon je upraven na zastaralý elektrický pohon, lze jej elektricky rozkývat, ale ne elektricky zvonit, což souvisí se srdcem zvonu. Zvon, jak uvedeno výše, nemá klasickou hlavu a autor elektrického pohonu zjevně nepočítal s alternativou ručního zvonění.

Srdce zvonu je malé, nepohyblivé a nefunkční, zcela jistě uzpůsobené k elektrifikovanému systému. Vede k němu nepěkný kabel od koruny zvonu dolů podle pláště a dovnitř k srdci. Jakým způsobem má srdce spolupracovat se hnací jednotkou není známo. Vedle toho existuje ještě původní srdce, které bylo asi v minulosti upravováno, jsou na něm viditelné šrámy, jemné praskliny a jeho pěst je viditelně asymetrická. Používání původního srdce i s jeho někdejší opravou bylo dlouhodobé a zanechalo na zvonu poměrně velké nárazové stopy, které jsou dnes otočeny o 90°.

Vedle zvonu Václav je ve zvonici ještě malý umíráček z roku 1911, dolní průměr 30 cm a výška 20 cm. Tento zvonek je plně funkční na ruční zvonění.

Celkové hodnocení

Zvon Václav je velmi hodnotný a dobře zachovalý zvon, jenž má při extenzivním využívání plnou možnost zvonit ještě daleko do budoucnosti.

Doporučení zvoníků

Nahradit současný zastaralý elektropohon novým systémem, který umožňuje jak programovatelný režim, tak ruční zvonění.

Do zvonu osadit nové srdce.

Pro zvýšení bezpečnosti přidat k trámoví u zvonu příčné desky a více zabezpečit vstupní dveře do zvonice.

V Hradci Králové 17. srpna 2026

David Kafka, Bohumil Holeček

Srdce zvonu

Nárazová stopa východní

Nárazová stopa západní

Předpokládali jsme, že když dílna Ondřeje Žáčka, který v Hradci Králové působil ve druhé polovině 15. století, odlévala zvony nejen pro město, ale i pro široké okolí, mohl by zvon v Rosicích mít stejný původ.

Kostel sv. Václava v Rosicích nad Labem nemá věž. Zvon je zavěšený ve zvonici, která je společně s kostelem a barokní márnicí součástí chráněného památkového areálu. Když jsem nevelkou zvoničku (5–6 metrů) otevřel bylo tam harampádí do výše očí. Bylo zřejmé, že se tam roky odkládalo všechno nepotřebné. Navrhnul jsem tedy P. Janu Uhlířovi, který rosickou farnost spravuje jako administrátor excurrendo, že bychom ještě s kolegou přijeli a pomohli zvonici vyklidit. Souhlasil s tím, že až bude teplo. Když v polovině července nastala vedra, napsal jsem mu, že teplo už nastalo a jsme připraveni. K mému velkému překvapení jsem se dozvěděl, že je všechno vyklizené a na návštěvě se mám domluvit s kostelnicí Janou Tomáškovou. Já čekal, že půjdeme na brigádu, a ono bylo hotovo. Pomáhali i otec a syn Šimáčkovi z Rosic nad Labem. Termín návštěvy jsme dohodli na pondělí 17. srpna 2026. Mým společníkem byl Bohumil Holeček, člen Společenství zvonu Augustin, průvodci nám byli manželé Tomáškovi. Zdeněk Tomášek měl přichystaný 3,60 metru dlouhý žebřík.

Zvonice je železné konstrukce opláštěná dřevem, ocelová je i zvonová stolice. Je to fortelná věc a vydrží desítky let. Když jsme zvoničku otevřeli, bylo tam uklizeno jako v obývacím pokoji, úžasně. Vystoupili jsme ke zvonu, k němuž nevedou žádné schůdky, je přístupný jenom ze žebříku. Mně to nevadí a je to dokonce lepší, protože aspoň je v té výši chráněný. Zjistili jsme, že jde o zvon výrazně mladší, autora jsme nepoznali, podle nápisu je z roku 1670. Vypadal velmi dobře, nebyla na něm měděnka, trus, nic, jenom prach, který jsme umyli. Zvon je krásně uchovaný, ale byl převedený na elektrický pohon, tzn. na elektrické zvonění. Nevíme přesně kdy, ale je to hodně starý stroj. Dá se odhadnout, že ocelová konstrukce zvonice a elektrifikace zvonu jsou ze stejné doby. Zvon jde elektricky rozkývat, i když to vypadá, že ta mechanická část se každou chvíli rozpadne. Co ale nejde, to je zvonit na něj. Je tam je totiž jakási podivnost, která má svazovat pohyb zvonu s pohybem jeho srdce, ale to nefunguje. Zvon je solidně uložen v ložiskových domečcích.

Jeden z reliéfů na plášti zvonu

Uchycení koruny zvonu

Knižní tipy

Nakladatelství Paulínky

Jungmannovo nám. 18, 110 00 Praha 1
t. 224 818 757, objednavky@paulinky.cz
www.paulinky.cz

Pete Greig – Gemma Hunt

Modlitba? To dáš!

Návod pro teenagery

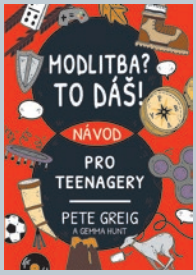

Velmi zdařilá kniha Petea Greiga o modlitbě a křesťanském stylu života určená (nejen) náctiletým hledá odpovědi na otázky jako: jak mluvit s živým Bohem, jak mu naslouchat, jak vítězit v duchovním boji, jak se přimlouvat za druhé, co dělat, když Bůh na naše modlitby neodpovídá nebo když nemáme chuť ani náladu se modlit apod. Mladé čtenáře a čtenářky jistě nadchne i skvělá grafika a celkové zpracování, u kterého se rozhodně nebudou nudit. *Brož., 256 s., 349 Kč*

Walter J. Ciszek SJ

S Bohem v Rusku

Světoznámá kniha vzpomínek otce Waltera, amerického jezuity, který strávil většinu svého kněžského života v sovětských vězeních a pracovních táborech na Sibiři. Kniha vychází v novém překladu. *Váz., 464 s., 499 Kč*

Zvon nemá klasickou hlavu, uši koruny jsou připojeny k ocelové traverze. Hlava je horní část zvonu, která slouží jako základna pro zavěšení zvonu. Zajišťuje, aby visel rovně a mohl se volně kývat při ručním zvonění. Zvon připevněný k traverze je proto přizpůsobený k výhradně elektrickému zvonění. Nemá ani žádná ráhna, aby se na něj dalo zvonit ručně. Takže jeho budoucnost je opět v elektrickém pohonu, ale v moderní verzi. Proto jedním z našich návrhů byla výměna tohoto nefunkčního systému.

Zvon potřebuje restaurování nebo renovaci?

Potřebuje nové srdce a nový vítr. Soudíme, že je v dobrém stavu. Byl jednou otočený. V době, kdy se tam instalovala elektrická trakce, tak ho pootočili. Díky tomu, že na elektrický pohon se naštěstí nedalo zvonit, zvon se uchoval ve velmi dobré kondici. To, že nefungoval a zůstal stranou zájmu, mu evidentně prospělo. Na jednu stranu je mně samozřejmě líto, že jsme nenašli renesanční zvon Ondřeje Žáčka, na stranu druhou jsem rád, že jsme našli zvon, který lze poměrně snadno vrátit do života. Jana Tomáškoá je toho názoru, že by se na něj nemělo moc zvonit, jenom snad poledne. Já si myslím, že by se mohl používat i před bohoslužbou, alespoň před nějakou větší.

Převést zvon zpátky na ruční zvonění asi nejde, aby to šlo, musela by se udělat hlava ráhna, které neexistuje. Dnešní systémy programování zvonění umožňují i ruční provoz, ale já si myslím, že by to bylo v tuto chvíli zbytečné. Každopádně zvon má před sebou perspektivu dlouhého života.

Tvůrce zvonu sv. Václav z roku 1670 ve stejnojmenném kostele v Rosicích nad Labem tedy zůstal neznámý.

Ano, ale za další průzkum by to možná stálo. Muzeum v Hradci Králové má kampanologické oddělení, třeba by se nějaký historik – kampanolog mohl k autorství vyjádřit. Barokních zvonařů je poměrně dost, ale na zvonu podpis žádného z nich není. Jenom nápis *„Ke cti svatému Václavu“*. I tak jsem ale měl velkou radost z toho, v jak dobrém stavu je!

Eva Zálešáková

Koruna a čepec zvonu

Humor Robertu Zárubovi nikdy nechyběl...

...ale umí býti distingovaným mužem

Klasik, který nezevšední – Hokejová legenda

Dostala jsem už po skončení rozhovoru na památku leccos. Poprvé ale před nedávnem hokejový puk. Z kapsy saka ho vylovil **Robert Záruba**, jedna z nejvýraznějších osobností české sportovní žurnalistky. Jeho jméno je synonymem hokejových přenosů ČT. Od roku 1992 byl na každém Mistrovství světa (MS). Ve své profesi se řídí krédem „Do well and have well“ (volně přeloženo: Dělej dobře, měj se dobře).

Nebylo mně ještě 30 let, když jsem byl na 60. MS ve Vídni, které se konalo na přelomu dubna a května 1996. Mistrovství vyhrál reprezentační výběr Česka a já se s kameramanem měl možnost dostat do kabiny vítězů, kde jsem dělal rozhovory s hráči. Bylo tam vedro na padnutí, dodnes nechápu, jak se pořadatelům podařilo udržet led. Mezi hráče dorazil tehdejší premiér Václav Klaus, šampaňské teklo proudem. MS 1996 bylo první, kam za národním týmem přijelo hodně českých fanoušků. Mně osobně se vrací moment, kdy dal Martin Procházka 19 sekund před koncem finále s Kanadou vítězný gól. Přišlo mně to osudové. Narodil jsem se 18. srpna a až budu jednou psát životopis, tak dám na zadní stranu tenhle moment: časomíra se měřila na desetiny, odpočítávala se poslední minuta, tak tam nenaskočilo 18 sekund, ale bylo tam 18,8 ... moje datum narození ... zázrak! Petr Vichnar tenkrát vítězství komentoval slovy *„dotkli jsme se hokejového nebe“*. Krásná věta, kterou si komentátor nikdy nemůže připravit, napadne ho v tu chvíli.

„ Připravujete si svoje legendární hlášky nějak, alespoň rámcově?

Rámcově ano. Znamená to, že si utkání zasadím do nějakého příběhu. Promýšlím, co se stane, když náš národní tým vyhraje, a co když prohraje. Co to bude znamenat, jaký bude důsledek toho výsledku. Už v Naganu 1998, kde naše reprezentace získala zlatou olympijskou medaili, jsem o tom takhle uvažoval. Bylo mně jasné, že by to byl neuvěřitelný úspěch, na který čekaly generace hokejistů. Několikrát k tomu byly tak blízko – v letech 1948, 1968, 1976, 1984. Do těch dvou slov – Přepište dějiny – se tohle všechno muselo vejít. Už se na nás nikdy nedívejte jako na zemi, která na to nemá, která to nedokáže. Uznávám, že je to nelogismus, dějiny se nedají přepisovat, ale to si nemůžete dopředu napsat.

„ Připadáte mně jako chodící encyklopedie. Máte vlastní kartotéku hráčů, index zápasů, vedete si rozsáhlé statistiky. Kolegové prý o vás v nadsázce říkají, že zatímco oni pracují, aby žili, vy žijete proto, abyste pracoval.

Já tyhle narážky na moji pracovitost nemám úplně rád. Sám o sobě tvrdím, že jsem v podstatě dost lenivý člověk, říkám těžce pracující lenoch. Svou lenost překonávám rachotou, do které se pouštím a která mně pořád dělá radost. Ale žiju normální život, mám děti, rodinu, jezdíme na dovolenou, takže bych neřekl, že je to diagnóza. Snažím se pomáhat doma, vozím děti do školy, nejsem jenom plně pohlcený prací, i když jí věnuji hodně času, to je pravda.

„ Sportoval jste? Jako malý kluk už jste věděl, že vaším osudem se stane lední hokej?

Ne. Sport mě moc bavil, to je pravda, ale bavila mě taky novinařina, že se to takhle protne, to jsem netušil. Rodiče měli o mé budoucnosti úplně jiné představy a já jsem chtěl být řidič tramvaje. Chtěl jsem řídit tramvaj č. 22, která se proplétá celou Prahou. V době mého dětství jezdila přes Václavské náměstí, kolem Národního divadla, nezkracovala si to přes Smetanovo nábřeží, ale jela na Malou Stranu, pěkně poctivě objela Malostranské náměstí a pokračovala na Břevnov, tam jsem měl na Malovance prarodiče. Mě strašně bavilo sedět za řidičem a koukat, jaké knoflíky mačká. Toužil jsem vždycky ovládat otvírání a zavírání dveří. Pak se mi to splnilo, babička jeden čas dělala průvodčí, ne tedy na této trati, tak jsem mohl mačkat knoflíky, až jsem jednomu pánovi přicvaknul dveřmi záda. Obešlo se to bez následků, ale řidičem tramvaje jsem se nakonec nestal. Zhoršil se mi zrak, začal jsem hůř vidět na výhybky na kolejích, a to mě odradilo.

„ Ve sportovní redakci České, tedy tehdy Československé, televize jste začínal jako externista v roce 1984.

Mimochodem, na externistech dodnes stojí program všech kanálů ČT, protože jenom zaměstnanci, byť to vypadá, že nás je hodně, se to nedá všechno zvládnout. Začal jsem v 17 letech, v té době jsem tam byl suverénně nejmladší, byla to trošku náhoda, přijímal mě Vladimír Drbohlav. V roce 1990 jsem skončil vojenskou službu, byl jsem v Armádním filmu v Hlubočepích, pak jsem hned nastoupil. V té době vznikal program OK3. To byla televizní stanice, která vysílala v letech 1990–1992 převážně cizojazyčné pořady v originálním znění, také zápasy NHL. Jako mladý novinář jsem tak mohl poznat, jak pojímají hokej jinde. Dostal jsem i možnost komentovat sporty, které u nás nikdo moc nedělal (baseball, americký fotbal).

„ Tam jste asi pochopil, že komentování zámořské NHL je jiné, než bylo tady zvykem, a tam se patrně začala rodit podoba hokejových přenosů, jak jsme na ně dnes zvyklí.

Moje úvaha byla jednoduchá: když baví živější komentování lidi v Kanadě a v Americe, bude je to bavit i tady. Začal jsem daleko víc popisovat děj na ledě, a to ze tří důvodů. Soustředěnost na televizní obrazovku je dnes jiná, než byla v začátcích televize, kdy se soudilo, že by komentátor neměl moc mluvit. Jenže dneska u sledování televize žehlíte, vaříte, perete, jíte, děláte spoustu jiných činností, takže je občas potřeba říct: pozor, pozor, něco se děje. To je jeden z důvodů toho popisu. Dramatizuje se děj, to je druhý důvod. Hokej, podobně jako další sporty, je spojený s emocemi. To by měl komentátor umět zprostředkovat. Vtáhnout diváky do situace, i když nejsou v té aréně, ale to, co se tam odehrává, sledují prostřednictvím obrazovky. A potom jsou tady nevidomí diváci (nebo diváci se zhoršeným zrakem). Od nich dostávám pravidelně poděkování za to, že si umějí představit, co se na ledě asi tak odehrává. To jsou tři důvody, proč jsem zvýšil frekvenci slov u hokejových přímých přenosů oproti té, jaká byla do té doby zvykem.

„ Máte úžasnou slovní zásobu. Jak ji pilujete a rozšiřujete, objevují se jistě nové termíny, nové pojmy …

Tím pilníkem je četba, není jiná cesta. Můj táta byl velký knihomil a sběratel knih. Mimochodem, hodně z nich je z tohoto kraje, protože táta pochází z Královéhradeckého kraje. Nenápadně mě směroval k četbě opravdu kvalitní literatury. Nejdřív to byly samozřejmě verneovky, kromě Dvaceti tisíc mil pod mořem jsem přečetl snad všechny. Foglarovky, ty mě úplně fascinovaly. Jaroslav Foglar měl úžasný dar vybírat správná slova, psát poutavě, pro malého kluka to bylo vademecum (z lat. *„vade mecum“*, což česky znamená *„pojď se mnou“*). Velké dobrodružství, nejen sama četba, ale i to, co jsme se potom snažili se starším bratrem (*Alan Záruba je grafický designér, podílel se například na tvorbě nového vizuálu českého hokeje*) aktivně prožívat.

Pak přišel Karel Čapek, Milan Kundera, Josef Škvorecký. Spisovatelé, kteří opravdu vládnou slovem. Zdroje uvádějí, že slovní zásoba Karla Čapka nemá obdoby v historii české, ale do jisté míry ani světové literatury. Čeština je výlučná tím, jak si hraje se slovy a významy. On byl navíc novátor, takže slovní zásobu i obohacoval. Taky jsem přečetl všech pět dílů Jiráskova F. L. Věka, a to jsem měl tenkrát pocit, že nečtu moc. Dnes se k četbě dostávám velmi málo. Méně, než bych chtěl.

„ Jak vaši práci změnila umělá inteligence?

Pomáhá mi, protože mě koriguje a hlídá, ale musí se velice pečlivě kontrolovat. Vykáme si. Když se mi to nezdá, napíšu jí. Jednou mi zkusila tykat, ale já jsem jí napsal, že ne, ne. Zůstaneme u vykání, takže to máme takhle. Ale výrazně zrychluje přípravu, index hráčů, informací o hráčích, navede mě hned ke zdroji, což Google třeba úplně neumí.

„ Jak to vypadá před přípravou na třeba ZOH nebo MS. Když se díváme na televizní obrazovku, všechno vypadá tak jednoduše, lehce, naprosto přirozeně, jako byste neměl napsanou ani čárku.

To jsem moc rád, ale představuje to hodně času stráveného u počítače. Když jsem začínal, tak se muselo všechno vyčíst z novin a z časopisů, dostat přímo od hráčů, což je nejlepší zdroj dodnes. Snažím

Ve světě sportu ho už asi nic nepřekvapí

Za svoji kariéru se setkal s mnoha osobnostmi

se ho pořád udržet, mluvit s nimi, kontaktovat je, ptát se jich, zjišťovat. To mně zůstalo, ale je k tomu mnohem méně příležitostí, než bylo dříve. Hodně času věnuji statistikám a zápisům, protože si ke každému zápasu z extraligy, z mezinárodních turnajů píšu vlastní poznámky. Dobře se mně potom generují některé údaje, které umělá inteligence ani statistiky v syrové podobě nedokážou sečíst. Chce to čas a já ho tomu věnuju opravdu hodně.

„ Je každý přenos nová výzva a nové dobrodružství? Říkal jste, že určitá míra rutiny je dobrá, ale stejně to musí být ohromně dobrodružné ...

Přesně tak. Přímý přenos je ten typ televizního žánru, kde nedokážete odhadnout, co se stane v příští sekundě. Hodně situací se zdá být podobných, ale nejsou, vždycky tam je nějaká drobnost, která je jiná. Samozřejmě my komentátoři na ty podrobnosti rádi odkazujeme ... tohle je přesně jako tenkrát, když tam ten hráč udělal tohle takhle, ale není to úplně totožná situace, není to jako přes kopírák. To je na tom fascinující. Je to jeden z žánrů, který se neustále vyvíjí, ale zároveň si pořád nárokuje to samé. Být připraven na cokoliv, co se stane, ale co se stane, to nikdo neví. To je na té profesi dobrodružné a zábavné zároveň. Na druhou stranu není to jediná část televizní sportovní žurnalistiky, ale možná nejvíc spojená s nějakým adrenalinem.

„ Jste už roky také vysokoškolský pedagog. Kde na to při tom všem berete čas?

Už 30 let působím na Fakultě sociálních věd Univerzity Karlovy. V bakalářském studiu učím sportovní televizní žurnalistiku, v magisterském je to práce sportovního reportéra a komentátora. Vyučuju pravidelně v úterý dopoledne, protože akce národního týmu začínají obvykle ve středu. Nedělám to pro peníze, naplňuje mě to. Učím na škole, kterou jsem vystudoval, tenkrát se jmenovala Fakulta žurnalistiky. Dostal jsem se na ni na první pokus a bylo to pro mě jako zjevení, nejen kvůli studiu. Mnohé předměty, které se tam vyučovaly, byly úplně k ničemu, ale já jsem se ve všem snažil něco najít, abych tou školou nebyl demotivovaný. Řada věcí mi tam pomohla, nejvíc spolužáci, byl jsem nejmladší v ročníku. Když jsem dostal nabídku učit tam, tak jsem ji vzal za dvou podmínek: abych mohl v Karolinu parkovat a stíhal tak další povinnosti, a aby to bylo v úterý dopoledne. Pomáhám studentům, aby byli na svou budoucí profesi lépe připravení, než jsem byl já v roce 1989, kdy mě škola vypustila do světa. To je moje základní motivace. Mýma rukama prošlo hodně reportérů, redaktorů, komentátorů, někdy ani nedělají sport, věnují se obecné žurnalistice – třeba Petr Vašek je reportér domácí redakce ČT24, expert na témata spojená se státním rozpočtem. Politická reportérka a moderátorka Marie Bastlová vede rozhovory na Seznam zprávy. Připravuji novináře i pro „konkurenci“, hokej nebo fotbal komentují na jiných televizích moji bývalí studenti – Tomáš Radotínský na Nově, Viktor Maudr na Oneplay Sport. V naší sportovní redakci ČT je 80 procent mých bývalých studentů nebo studentek. Chci té škole něco vrátit a vracím to tři desítky let. Už jsem to asi vrátil, doufám, ale pořád mě to baví.

„ Jste přísný pedagog?

Nezkouším, naštěstí. Jediné zkoušky jsou přijímací, tam jsem přísný, ale nápomocný a taky spravedlivý. Ale když už jsou mladí lidé na té škole, dbám na to, aby dodržovali pravidla mého semináře. Mám jenom takový test, abych zjistil, co v těch bakalářích zůstane. Dávám zápočty a pokud jsou k jeho splnění jenom

Knižní tipy

Nakladatelství Portál

Portál, s. r. o., Klapkova 2, 182 00
Praha 8, t. 283 028 111, www.portal.cz
FB: nakladatelstvi.portal

Isaac Slater

Nesuďte nikoho!
Moudrost otců pouště
pro polarizovaný svět

Prostřednictvím výroků a příběhů pouštních otců Slater sdílí mnišský přístup ke každodennímu životu a aplikuje Ježíšovo učení o radikálním nesouzení jako balzám na situaci současného polarizovaného světa. Nachází hluboké styčné body mezi prvními mnichy, osobnostmi, jako byli F. M. Dostojevskij či Simone Weilová, a učením i aktuálním svědectvím papeže Františka. *Brož., 176 s., 329 Kč*

Roy F. Baumeister, John Tierney

Síla vůle

Autoři na základě desítek let výzkumu odhalují, jak funguje naše mentální „energie“, proč se vyčerpává, jak ji trénovat a jak si nastavit cíle tak, abychom je plnili. Kniha nabízí praktické strategie, je zábavná, čtivá a vědecky podložená, mění pohled na vůli – ukazuje, že ji lze systematicky rozvíjet. Vychází také jako e-kniha. *Brož., 348 s., 549 Kč*

trochu podmínky, tak nesmlouvám a dávám ho. Magistry známkuju, ale ne tak, že bych je zkoušel, ale podle toho, jaké pokroky udělali za ten půlrok, co spolu pracujeme v semináři. Když vidím dobrou reakci na připomínky a teoretický výklad, jsem shovívavý. Známkuje se A-B-C-D-E-F a nevybavuji si, že bych někomu dal více než A-D.

Historie zaznamenala plejádu vynikajících československých a posléze českých hokejistů. Kdo se vám vybaví na „první dobrou“?

Já jsem možná zaměřený hodně do minulosti. Současné hvězdy jako David Pastrňák, před ním Jaromír Jágr nebo Dominik Hašek, si užily zaslouženou slávu. Jejich hokejová dovednost jim hodně ulehčila život po kariéře. Já obdivuji hráče, kteří neměli to štěstí, ale byli ve své době stejně dobří. Takže bych zavzpomínal na generaci bratrů Holíkových, na Jiřího Holečka, Františka Pospíšila, Oldřicha Machače, ještě před tím na Josefa Černého, Jozefa Golonku, Vladimíra Dzurillu, ti dva muži jsou klíčovými postavami pro slovenskou hokejovou tradici, a další. Všichni se hokejovým životem nějak protloukali, ale když to porovnáte s tím, jak se zabezpečí na dobu po kariéře nejlepší hráči dnes, a jak na tom byli oni po tom, co všechno dali československému hokeji, tak ten nepoměr je trošku smutný. Není to jenom nostalgie, je to i určitá hořkost, kterou někdy z těch hráčů vycítíte, že jsou trochu nedocenění. A nejen finančně. Když bych šel ještě zpátky, ta starší generace na tom byla ještě hůř. Tu brutálně zdecimoval režim: Bohumil Modrý, Vladimír Zábrodský, Václav Rosiňák, Ladislav Konopásek, Augustin Bubník. Legendární československí hokejisté, kteří dosáhli velkých úspěchů na mezinárodní úrovni, zejména na ZOH a MS. Všichni tvoří součást historie úspěchů československého hokeje. Těch pět, které jsem jmenoval, bylo asi nejvíc postižených v procesu z roku 1950. Jsem v kontaktu s dcerou Bohumila Modrého, která žije ve Vídni, když tam mám cestu, tak se zastavím, a to je fakt smutné vzpomínání. Republika se k jejímu tátovi zachovala úplně strašně. Byl v Jáchymově, předčasně zemřel na následky kontaktu s uranem. Ta nejstarší generace přitom dosáhla neuvěřitelných úspěchů. Nebýt jí, a pak generace Ivana Hlinky, tak dnes hokej u nás není zdaleka tak populární, jak je.

Když už jsme otevřeli nostalgické okénko, dovolte otázku, jestli to dříve nebylo více o sportu a o radosti …

Trošku ano. Ale nerad bych zněl nějak staromilecky. Pořád, myslím, tam je radost ze hry, a ještě z něčeho, k čemu za chvilku dojdu. Důkazem je vztah hráčů k národnímu týmu. Když vezmete nejlepší současné hráče, oni za národák nehrají za peníze. Ne, že by hráli zadarmo, ale finanční odměna se vůbec nedá srovnat s tím, co berou celou sezónu ve svých klubech. Přesto za ten národní tým jedou hrát. Je to pro mě takový otisk neokázalého vlastenectví. Oni by ti kluci o sobě asi neřekli, že jsou vlastenci, ale jedou za republiku hrát. A nemuseli by. Mohli by říct, že mají profesionální smlouvu, peníze berou jinde. Ale oni kolikrát národák upřednostní před svým zdravím, svými profesionálními vyhlídkami. Jistě to není stejné jako v 80. letech, kdy vedle národního týmu nebyla jiná možnost se prosadit. Dnes kluci v zámoří, ale i v extralize, mají platy opravdu hezké, člověk jim to přeje. Mohli by říct, že v národáku hrát nemusí, ale oni chtějí. Od juniorů, od úspěšných dvacítek. Poprvé v historii jsme získali čtyři roky po sobě medaile z Mistrovství světa.

Pořád existuje hokejová soudržnost. Ti kluci přijedou hrát za národák, jdou do kabiny, pustí si tam české písničky a dělají si české fórky. Oni v tom zámořském klubu to možná zažívají částečně taky, ale na tohle se vyloženě těší. Dá se to těžko popsat, ale když se jich zeptáte: a co ty, budeš za ten národák hrát? Tak vám řeknou, že pokud nebudou mít zlámanou nohu nebo nebudou vázáni jinde, tak jedou. A tohle je na tom to krásný. Ta radost ze hry a z reprezentování země, to tam pořád někde vzadu v zátylcích těch hráčů zůstává. A dokud to tak bude, tak to s českým hokejem bude dobré.

Eva Zálešáková

Pohled do krypty s pozůstatky Arnošta z Pardubic v kovové schráně před jejím vyzvednutím v kostele P. Marie v Kladsku v roce 2025

Busta Arnošta z Pardubic v triforiu chrámu sv. Víta v Praze, asi 80. léta 14. století, dílna Petra Parléře

Muž hluboké pokory, navzdory moci, které dosáhl

V Pardubicích se nenarodil ani tam nikdy dlouhodobě nepobýval. Přesto je město s jeho jménem spjaté neodmyslitelně. Nese jej jedna z ulic, aula Univerzity Pardubice i výletní loď brázdící řeku Labe. Přítel a rádce císaře Karla IV., první pražský arcibiskup **Arnošt z Pardubic**. Jeho životní osudy si připomeneme s historikem **PhDr. Františkem Šebkem**.

Arnošt byl prvorozeným synem majitele Pardubic. Jeho otec Arnošt z Hostýně býval purkrabím na jednom z královských hradů v Kladské provincii. Nebyl bohatý šlechtic. Dostal se ovšem k majetku Staré Hrady, hradu a městečka s několika vesnicemi a také Pardubice. Syn Arnošt prožil dětství v Kladsku, kde ho otec dal učit ve farní škole johanitů při kostele sv. Jana.

Arnošt později popsal, jak jednou o nešporách pohlédl na oltář, a na něm stojící socha nebo obraz (on použil latinský termín *imago*) Panny Marie s Ježíškem se k němu začala otáčet zády. Hrůzou zkoprněl, viděl v tom varování před svým rozpustilým životem. Začal prosit o odpuštění a socha/obraz se po chvíli vrátila zpátky do původní pozice. Prožitá událost patrně rozhodla o dalším, duchovním směřování Arnoštova života. O svém vidění nikomu neřekl, vzpomínku nosil ukrytou hluboko v sobě. Ke konci života sepsal svoji duchovní závěť, v níž vyzývá všechny, aby Pannu Marii vroucně milovali. Opata Neplacha z kláštera v Opatovicích požádal, aby listinu vzal do úschovy s tím, že smí být otevřená až po jeho smrti. Poté aby byla čtena ve všech kostelích. Pro něj to znamenalo katarzi, která ho přivedla na cestu duchovního hodnostáře. Předznamenala také jeho vroucnou zbožnost a obrovskou úctu k Panně Marii.

Víme, že z Kladska Arnošt odešel do Broumova, do tamní významné klášterní školy benediktinů, kde pobyl delší čas.

Nevíme ovšem, co si pod tím představit. Rok nebo měsíce? Pokračoval do Prahy, do školy při kostele sv. Víta. Nevíme, zda nezavítal také do kapituly v Sadské.

Počátky tamního školství sahají do konce 12. století, kdy byly při farních kostelech a kolegiátních kapitulách zřizovány školy. V Sadské byla kapitula založena Bořivojem II. už v roce 1118. Při ní byla kanovnická kolej s latinskou školou.

Protože v Praze ještě univerzita nebyla, vypravil se Arnošt do Itálie, kde studoval na univerzitách v Bologni a Padově. Ještě jako student zřejmě přijal kněžské svěcení, potom navštívil papežský dvůr ve francouzském Avignonu. Podle první dochované písemné zprávy o něm z roku 1338 se pohyboval jako jeden z kaplanů u královského dvora Jana Lucemburského.

Po návratu do Čech působil v biskupské kapitule u sv. Víta na Pražském hradě, kde byl roku 1340 jmenován děkanem a tuto funkci vykonával až do roku 1343. Když 5. ledna 1343 zemřel pražský biskup Jan IV. z Dražic, stal se na přímluvu markraběte Karla IV. jeho nástupcem na biskupském stolci. Krátce poté pověřil Karel Arnošta poselstvím k papeži ohledně zřízení pražského arcibiskupství. Po ročním biskupském působení současně s povýšením pražského stolce na metropolitní byl 30. dubna 1344 jmenován historicky prvním arcibiskupem. Podléhalo mu pak biskupství olomoucké a téhož roku založené biskupství litomyšlské.

O Arnoštovi z Pardubic se údajně uvažovalo jako o možném kandidátovi na papeže. Natolik zaujaly Arnoštovy schopnosti a jeho osobnost některé kardinály v Avignonu před volbou nového papeže (1362).

Ze závěti Arnoštova otce z roku 1340 víme, že byl jako nejstarší ze čtyř synů jmenován jejím vykonavatelem. V závěti otec rozdělil rodový majetek tak, že budoucí vdova Adlička zůstane do konce svých dní na Starých Hradech. Starý rodový dvorec Hostín měli dostat sirotci po zemřelém bratrovi, ostatním jeho synům mělo patřit vše ostatní. Když otec Arnošt, který se psal z Hostína, ze Staré a z Pardubic umřel a po něm potom i Adlička, statky se rozdělily tak, že Vilém, dostal Staré Hrady a Smil Pardubice. Ten někdy po roce 1358 zemřel a obě panství spojil pod svou svrchovanost Vilém. Přezdívali mu Flaška. Nevíme kdy, ale někdy před rokem 1384 získali páni z Pardubic hrad Rychmburk u Skutče s rozlehlým panstvím.

Vilémův syn (tedy synovec Arnošta z Pardubic) Smil Flaška z Pardubic a Rychmburku byl významný šlechtic, vzdělaný a nadaný literát. Proslavil se také jako autor veršované skladby Nová rada, která je alegorií na vládu krále Václava IV. Zvířecí sněm tam radí mladému králi lvu, jak by měl vládnout a čemu se vyhnout. Smil Flaška zahynul v roce 1402 během bojů u Kutné Hory.

Třetím bratrem arcibiskupa Arnošta byl Bohuš z Pardubic, 20. probošt litoměřické kapituly sv. Štěpána v letech 1347 až 1358. Byl zároveň osobním kaplanem Karla IV. Je zřejmé, že bratři promyšleně spolupracovali.

„ Pojďme k odkazu, který Arnošt z Pardubic zanechal ve městě, jehož byl patronem.

Arnošt sám se nikdy z Pardubic nepsal, zpočátku jenom z Hostína, posléze už jenom s označením svého duchovní postavení, tedy biskup nebo arcibiskup

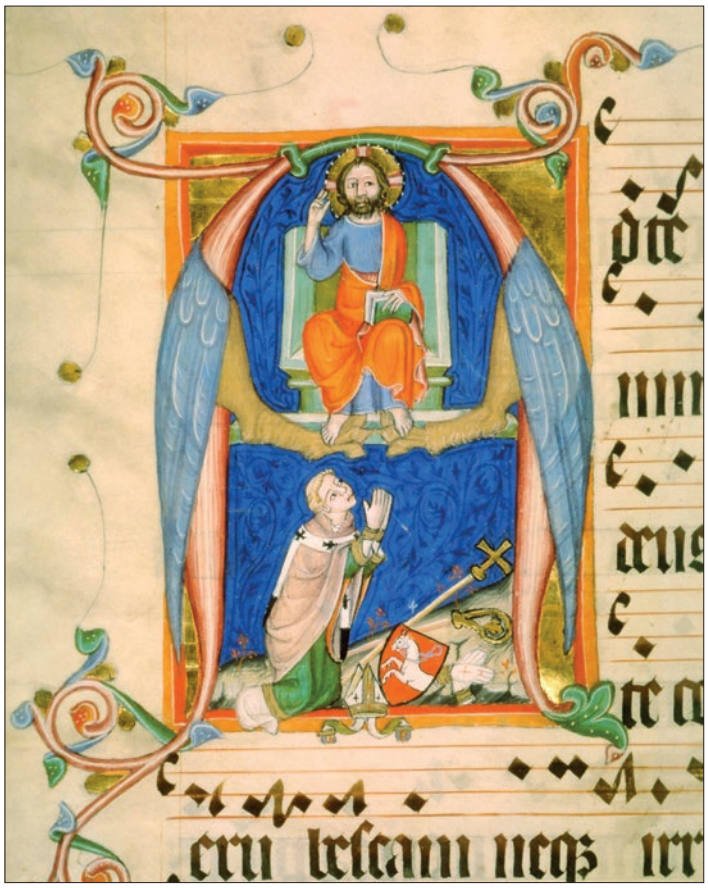

(Iluminace písmena A v kancionálu, který nechal zhotovit Arnošt z Pardubic pro kapitulu při chrámu sv. Víta v Praze (kolem 1363)

(Socha Arnošta z Pardubic v chrámu Nanebevzetí P. Marie v Kladsku z roku 1871 od Josefa Jandy

Pečeť arcibiskupa Arnošta z Pardubic

Socha Arnošta z Pardubic ve výklenku presbytáře kostela sv. Bartoloměje v Pardubicích z roku 1940, sochař František Zuzka

pražský. Jiní o něm psali, že je syn Arnošta z Pardubic. Přesto ve městě zanechal významnou stopu. Pravděpodobně z jeho iniciativy byl založen kostel Zvěstování Panny Marie na dnešním Komenského náměstí, který se později stal farním. Založil tam slavnostní zpívanou ranní mši s antifonou Ave Maria. Byl to gregoriánský chorál, který provozovali zdejší mniši cyriaci. Zpívanou mši založil Arnošt nejprve v Kladsku, stejně jako augustiniánský klášter. Augustiniánská spiritualita mu byla velmi blízká. Dokonce prý měl v klášteře svoji celu a často tam zavítal. Dalo by se říci, že Karel IV. měl svůj Karlštejn a Arnošt z Pardubic měl svoje Kladsko.

O mši v Kladsku se dochovalo poměrně dost informací, takže víme, jak asi probíhala. Její provozování stvrdil Arnoštovi sám papež. Byla to každodenní jitřní zpívaná mše. To znamená, že v létě začínala ve 4 hodiny ráno, s rozedněním. Účastníci mše, kteří přistoupili kajícně ke zpovědi, dostali čtyřicetidenní odpustky.

Musíme si uvědomit, že později, řekněme v 15. století, byly odpustky zprofanované. V době, o které mluvíme, ještě zdaleka ne. Pohybujeme se někde kolem roku 1357, v čase několika vln tzv. černé smrti. Evropa byla decimovaná morovou epidemií, odhaduje se, že vyhynula třetina evropské populace. Lidé to vnímali jako trest Boží za hříšný život. Proto volání po zbožnosti mělo velkou váhu. A stejnou váhu měly tím pádem i ty odpustky. A právě s jitřní zpívanou mší souvisí návštěva císaře Karla IV. v Pardubicích. Arnošt ho tam velmi pravděpodobně pozval proto, aby se jí panovníkovi pochlubil. Karel IV. sem svým doprovodem dorazil v září 1363.

„První pražský arcibiskup Arnošt z Pardubic zemřel 30. června roku 1364 v Roudnici nad Labem. Pohřben byl v Kladsku ve farním kostele Nanebevzetí Panny Marie.

Arnošt si patrně už za svého života určil podobu náhrobního kamene s tesanou figurou arcibiskupa s insigniemi a lvem u nohou. Krásný gotický náhrobek je v torzu, ale jeho fragmenty se dochovaly v severní boční lodi farního kostela. Socha zhotovená z opuky byla z Čech dovezená pravděpodobně už hotová, stylově zřejmě patří do dílny Petra Parléře.

Kolem Arnoštova hrobu se traduje řada zázraků, jako že někteří lidé, kteří se k němu přišli modlit, byli uzdraveni. Z náhrobku údajně vytékala vonná tekutina, která vždy předznamenala blížící se katastrofu – požár nebo válku. Někteří

Knižní tipy

Nakladatelství Kazda

Nové sady 988/2, 602 00 Brno
objednavky@knihykazda.cz
tel. 725 518 237, www.knihykazda.cz

Kate Frost

Knihkupectví Love Island

Freya má práci, kterou má ráda, přátele i život v Londýně. Přesto cítí, že už dlouho jen přešlapuje na místě. Když se objeví nečekaná nabídka vést knihkupectví na jednom z maledivských ostrovů, rozhodne se opustit jistotu a vydat se na druhý konec světa. *Váz., 304 s., 300 Kč*

James Middleton

Ella: Fenka, která mi zachránila život

Měl milující rodinu, úspěch i život plný příležitostí. Přesto se James Middleton, mladší bratr princezny Catherine, ocitl na samém dně a bojoval s těžkou depresí i sebevražednými myšlenkami. V nejtemnější chvíli ho od osudného kroku odradil pohled jeho milované fenky Elly. Upřímné a dojemné vyprávění o depresi, naději a mimořádném poutu člověka a psa doplňují osobní vzpomínky na princeznu Catherine, prince Williama, Pippu Middleton i královnu Alžbětu II. *Váz., 288 s., 499 Kč*

autoři se to pokoušeli racionálně vysvětlit, ale je to záležitost otevřená k diskusi. Poslední možný zázrak se snad udál na začátku 16. století. Byl popsaný, už se chystalo podání žádosti o svatořečení Arnošta z Pardubic, ale k tomu nedošlo, protože krátce poté v Kladsku došlo k převratu. Zvítězili tam protestanti, takže to nepřicházelo v úvahu.

Druhý vážný pokus byl potom v Čechách, kdy se v lidových vrstvách hovořilo o svatém Arnoštovi, protože se věřilo, že vyřezal v Příbrami vlastnoručně z hrušňového dřeva sošku Panny Marie Svatohorské. Podle Bohuslava Balbína tomu tak nebylo. Měl ji jenom na hradě v Příbrami, který postavil, a denně se k ní modlil. Sochu podle Balbína zachránili příbramští horníci, až se dostala na Svatou Horu. V minulosti se objevovaly také kříže, jimž bylo připisováno, že je Arnošt vlastnoručně vyřezal. Kolem té Svaté Hory toho bylo hodně, dokonce existují lidové nábožné obrázky.

V Pardubicích, to jsem našel před několik lety v pardubickém okresním archívu v dokumentech s vyúčtováním ročního hospodaření města, že minimálně od poloviny, ale spíš už někdy od 30. let 18. století, město platilo děkanovi slavnostní mši za tři svaté patrony města ... svatého Arnošta, svatého Floriána a svatého Linharta. Florián je vysvětlitelný ... starořímský křesťanský mučedník a světec, patron hasičů, kominíků, pekařů, hrnčířů, hutníků. Linhart byl patron rolníků, ochránce hospodářských zvířat, vězňů aj. Tomu moc nerozumím, ale hypoteticky se to dá vysvětlit. A svatý Arnošt, i když svatý nebyl, to se v Pardubicích drželo až do přelomu 18. a 19. století, pak to utichlo.

Já to mám spočítáno, kolik dostal děkan a kolik zvoníci, voskař (výrobce svíček) a na kolik přišlo vyzdobení kostela při této mši. V kostele byl oltář Panny Marie Svatohorské a na barokní radnici byla socha Arnošta, který drží v ruce tu svou sochu Panny Marie. Bylo jasné, že se schyluje ke svatořečení. Podporovali to hlavně jezuiti. Pak se ale objevil druhý kandidát na svatořečení a bylo potřeba rozhodnout. Mít dva svaté ve stejné době nešlo, tak si museli „hodit korunou“. Jasně vyhrál sv. Jan Nepomucký. Ale přišlo papežské privilegium

Návštěva Karla IV. v Pardubicích roku 1363 a jeho předpokládaná cesta do východních Čech a Vratislavi

Karel IV. navštívil Pardubice 14. září 1363, přesněji řečeno, zdržel se zde toho dne. Dokládá to německy psaná a Karlovou císařskou majestátní pečetí opatřená listina, ve které se jako místo vydání uvádějí Pardubice („*der geben ist zu Purdowicz*“) a zmíněné datum vydání. Listina byla sepsána ve prospěch norimberského purkrabího Fridricha V. Hohenzollerna a dochovala se vedle několika mladších opisů v originále, uloženém dnes v Geheimes Staatsarchiv Preußischer Kulturbesitz in Berlin. Obsah listiny nechme stranou a pokusme se především hledat odpověď na otázku, co vedlo Karla IV. k zastavení se v Pardubicích a v jakých souvislostech k tomu došlo.

Předně si uvědomme, že arcibiskup Arnošt z Pardubic byl sice vykonavatel otcovy závěti a zachoval si nárok na spolurozhodování o rodovém majetku, stejně jako je měl jeho bratr Bohuš, rovněž duchovní hodnostář, který zemřel v roce 1358, ale faktickou vládu nad pardubickým panstvím vykonával bratr Smil z Pardubic a po něm potom Vilém Flaška. Arnošt již svým postavením a vahou osobnosti byl nepochybně hlavou a také oporou rodu, ale Pardubice nebyly jeho sídlem. Vzhledem ke svému angažmá metropolity a zároveň předního důvěrníka a diplomata Karla IV. se do Pardubic dostal jen zřídka, spíše vzácně.

Nyní se vraťme na úplný začátek našeho líčení a pokusme se vysvětlit důvod Karlovy návštěvy Pardubic onoho 14. září 1363. Konstatovali jsme, že se vší pravděpodobností se jednalo o krátké zastavení u příležitosti významnější cesty, kterou jsme výše hypoteticky

a Svatohorská Panna Maria byla korunovaná, tedy dostala korunku.

„Ponoukám“ nějaký čas příležitostně církevní hodnostáře, jestli by nestálo za to, znovu to zkusit. Děláme teď v Kladsku nějaké výzkumy kolem Arnošta z Pardubic s archeologem Janem Frolíkem, podílí se na tom Vratislavská univerzita. Příští rok bude konference, tak uvidíme.

„Pokud si dobře vzpomínám, náhrobní tumba Arnošta z Pardubic není v kladském kostele dnes na původním místě.

V roce 1881 byla tumba přemístěna z původního místa v lodi před oltářem do nynějšího místa a původní kryptu překryla v podlaze jen plochá deska s nízkým reliéfním ornamentem a nápisem. Arnoštova klečící figura v chóru téhož chrámu je novodobým epitafem od sochaře Josefa Jandy z roku 1871. Objednána byla k 500. výročí arcibiskupovy smrti.

Figurální část i mramorová tumba byly vážně poškozeny a do současnosti se náhrobek dochoval v torzálním stavu. Náhrobek byl v roce 2017 restaurován Fakultou restaurování Univerzity Pardubice. Tumba i náhrobek byly rozebrány a opětovně sestaveny v původním rozměru.

My jsme iniciovali otevření původní krypty a z ní jsme mimo jiné vyjmuli kosterní pozůstatky. Chceme je podrobit antropologickému výzkumu, který bude provádět Národní muzeum v Praze. Jelikož se těch kosterních pozůstatků dochovalo jen velice málo, bohužel se nedozvíme odpovědi na řadu otázek, např. jakého věku se dožil aj. Ale uvidíme, zatím je příliš brzy.

V kryptě našli archeologové i fragmenty textilií. I ty budou podrobeny důkladnému rozboru konzervátorů. Uvidíme, co nám prozradí. Až výzkumy skončí (snad během roku 2027), zhodnotíme výsledky na vědecké konferenci a pozůstatky Arnošta z Pardubic budou znovu uloženy v kryptě kostela Panny Marie v Kladsku při odpovídajícím liturgickým obřadem. Bude se přece nakládat s pozůstatky významné historické osobnosti českých dějin a evropského významu.

Eva Zálešáková

rekonstruovali. Jeho cílem mohla být sotva ukázka hradního sídla pánů z Pardubic. Zároveň snad netřeba pochybovat, že Karlovu návštěvu inicioval arcibiskup Arnošt z Pardubic. Ten podle dochovaného listinného materiálu byl ještě 12. září 1363 v Počernicích u Prahy a měl právě čas na to, aby se s císařem a jeho doprovodem sešel o dva dny později v Pardubicích. Domnívám se, že jediným možným důvodem Karlovy návštěvy Pardubic byla jeho účast na slavnostní jitřní mariánské mši se zpívanou antifonou Salve regina, kterou Arnošt založil při zdejším kostele Zvěstování Panny Marie. Účastníkům mše, kteří kajícně přistoupí ke zpovědi, měly být povoleny odpustky na 100 dní. Pro tuto svou donaci získal Arnošt papežův souhlas 7. května 1359. Pardubická zpívaná mariánská mše měla se vší pravděpodobností podobný nebo možná dokonce stejný charakter jako jitřní mariánská mše v johanitském farním kostele v Kladsku, kterou tam Arnošt založil v roce 1351 a o které jsme z dochované zakládací listiny podrobně informováni. Pardubickou mariánskou mši na rozdíl od kladské svěřil Arnošt do péče zdejšímu klášteru cyriaků a zřejmě také zde zajistil patřičné hmotné zabezpečení pro kleriky, kteří se na jejím každodenním provádění podíleli. Tento program vyžadoval kvalitní pěvecké výkony a je pravděpodobné, že zde bylo dosahováno úrovně, se kterou se mohl arcibiskup Arnošt v září 1363 svému panovníkovi pochlubit. Karel IV. měl slavnostní liturgické obřady v oblibě a znal symboliku jejich variant. Na kvalitním chrámovém zpěvu mu záleželo, jak svědčí například jeho iniciativa při založení sboru mansionářů u kostela sv. Víta v Praze (1350). Velmi blízký mu byl i mariánský kult. Domněnku, že důvodem zastavení se Karla IV. v Pardubicích byla jeho účast na mariánské mši v kostele Zvěstování Panny Marie, by mohlo podpořit i samo datum návštěvy – 14. září. Je to totiž oktáv Narození Panny Marie a tento den byl, soudě podle kladské analogie, považován za svátek zvláště významný.

Východočeský sborník historický sv. 30, 2016, kráceno

Knižní tipy

Karmelitánské knihkupectví

Velké nám. 36/45, 500 01 Hradec Králové, telefon: 495 063 173
e-mail: hradec@kna.cz
web: eshop.cirkev.cz

Faustyna Kowalská

Deníček

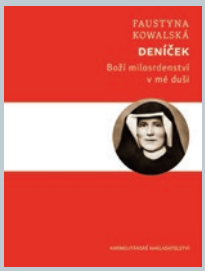

Prostá polská světice ho sepsala mezi lety 1934–1938 ve skrytosti a ve volných chvílích po splnění každodenních povinností v klášteře, na Ježíšovo přání a na pokyn svých zpovědníků Michała Sopoćky a Józefa Andrasze. Jeden z klenotů mystické literatury 20. stol. a je výjimečný především svým poselstvím o milosrdné lásce Boha k člověku, které měla sestra Faustyna předat církvi a světu. *Váz., 762 s., 899 Kč*

Elias Vella

Ježíš – lékař těla i duše

Kristus uzdravuje naše vnitřní zranění a činí z nás nového člověka. Nejčtenější kniha známého maltského kněze a exorcisty vychází z jeho přednášek pro širší veřejnost. Většinu kapitol završuje modlitba. V poslední kapitole píše autor o své cestě k Bohu i o svém vlastním obrácení a povzbuzuje nás, abychom našli každý svou cestu „v Ježíšovi“. *Brož., 352 s., 399 Kč*

Růžencový měsíc říjen a nemocní

Říjen je tradičně zasvěcen modlitbě růžence. Je to krásný čas, kdy můžeme prostřednictvím této jednoduché modlitby svěřovat Bohu své radosti, starosti i všechny, kteří potřebují zvláštní pomoc a posilu.

Zvláštní místo v našich modlitbách mohou mít nemocní, staří a lidé, kteří procházejí těžkým obdobím. Modlitba růžence může být pro ně znamením blízkosti, naděje a útěchy. I tehdy, když člověk nemá sílu mnoho mluvit nebo se modlit sám, může vědět, že na něj někdo myslí a předává jeho život do Božích rukou.

Při jednotlivých desátcích růžence můžeme vzpomínat na konkrétní nemocné, jejich rodiny i na lékaře, zdravotníky a všechny, kteří o ně pečují. Prosme také o dar pokoje, trpělivosti a důvěry a především o to, aby nikdo nezůstával ve své bolesti sám.

Ať je tedy letošní růžencový měsíc příležitostí spojit modlitbu s konkrétní pomocí, návštěvou, laskavým slovem nebo prostým vědomím, že na nemocné pamatujeme. Každý růženec se může stát malým darem lásky a naděje.

Martin Weisbauer, koordinátor rubriky a nemocniční kaplan

Nemocní jsou vzácným pokladem Církve

Drazí a milí nemocní, rád bych vás pozdravil, trochu se s vámi zastavil a podělil se s vámi o víru a o naději, kterou nosím v srdci. V září jsme se mohli radovat ze svátku Narození Panny Marie, naší Přímluvkyně a Matky. Ona nás vždycky slyší, když se k ní obracíme s našimi radostmi i bolestmi, stejně jako naše maminka, když jsme za ní chodili a hledali jsme u ní pochopení a ochranu. Začíná měsíc říjen, který je Panně Marii zasvěcen. Její přímluva nám přináší útěchu, je zdrojem síly i pokoje. V tomto měsíci slavíme památku Panny Marie Růžencové. Jsme zváni k modlitbě růžence, který nám pomůže dívat se s Pannou Marií na Ježíšův život.

Mariino všeobjímající a milující srdce pohladí, potěší, přináší naději do našeho života. Svatý Jan Pavel II. připomínal důležitost růžence. Byla to jeho oblíbená modlitba. Přijměme i my toto pozvání a svěřme říjen do rukou Panny Marie, Matky růžence.

Drazí a milí nemocní, chci vám poděkovat za vaše modlitby, za vaše oběti, za trpělivost, se kterou snášíte své nemoci. Jste vzácným pokladem Církve.

Největší posilou je pro nás Ježíš, kterého přijímáme v Eucharistii. Ježíš přichází do našeho života, do naší nemoci, kráčí životem s námi, trpí s námi. Přijímáním Eucharistie jsme připodobněni k Ježíši, jsme zváni, abychom svoje těžkosti spojovali s Ježíšem, který pro nás nesl kříž. Přijímání Eucharistie je vzácná chvíle, která nás naplňuje Boží blízkostí.

Drazí a milí nemocní, každý z vás má svůj příběh, svoje bolesti, svoje starosti. Ale ať žijete kdekoli, Ježíš na vás vždycky hledí láskyplným pohledem, má vás rád, ví o vás. Vaše modlitby jsou darem pro všechny, na které myslíte ve své nemoci, i ve chvílích, kdy se cítíte sami. Děkujeme vám za ně. Děkujeme vám také za vaše úsměvy, které rozdáváte kolem sebe, děkujeme vám za vaši statečnost a trpělivost.

A nyní ještě zmíním několik střípků ze setkání s vámi, nemocnými. Mnohokrát jsem zažil vaši radost z Božího slova (třeba jen z několika vět z evangelia) a z Eucharistie, která vám dává sílu. Radost ze setkání, z návštěvy i z telefonního rozhovoru zmenšuje tíhu samoty a nejistoty. Společná setkání třeba u vašeho lůžka v nemocničním pokoji nebo v soukromí vašeho domova jsou malá společenství s Ježíšem uprostřed. Setkávám se také s „anděli“ mezi nemocnými a pacienty, kteří se, i když někdy ani Ježíše neznají, nenápadně starají a ochraňují své více nemocné spolubydlící. Vy nemocní patříte také do svých farností a do Církve, proto si zasloužíte vědět, co nového se událo a co se připravuje. Díky všem, kdo vytvářejí „spojení“ a kontakt s vámi. Jste naši a patříte mezi nás i na dálku.

Martin Filip, trvalý jáhen farnosti Choceň

O nemocničních kaplanech

Milí čtenáři, rád bych vás informoval o službě nemocničních kaplanů v nemocnicích nebo v sociálních zařízeních v naší diecézi. Uslyšíme-li slovo kaplan, tak se nám úplně logicky vybavuje mladý kněz, který slouží u pana faráře, aby se naučil základům služby kněze.

V případě této služby v nemocnicích a dalších sociálních zařízeních jde o mezinárodní výraz – nemocniční kaplan, nemocniční kaplanka. Jsou to muži a ženy, kteří mají teologické vzdělání a kurz pro nemocniční kaplany a jsou vhodní pro tuto službu. Samozřejmě mezi nimi může být kněz nebo jáhen. Jejich úkolem je být nablízku nemocným, naslouchat, posilovat vůli k životu, duchovně doprovázet.

Kaplan je v nemocnici pro všechny

Nemocniční kaplani se věnují všem lidem, kteří projeví zájem o rozhovor. Snaží se být důvěryhodným i důvěrným partnerem pacientů a zdravotnických pracovníků. Jsou v nemocnici pro všechny, pro věřící, pro nevěřící, pro personál, pro příbuzné nemocných. V našich podmínkách jsou všichni nemocniční kaplani křesťané, mohou být tedy jiného vyznání, než je pacient. Není na místě se nějak stranit nemocničního kaplana jiného vyznání. Všichni jsou kompetentní citlivě komunikovat, doprovázet a být nablízku. Samozřejmě zprostředkují kněze ke svátostné službě i zprostředkují kontakt s duchovním jiného vyznání. Tato služba duchovního doprovázení v nemocnicích je tedy ekumenická respektující vyznání pacienta.

Tito lidé jsou zaměstnanci nemocnice obyčejně na menší úvazek. Vzácně jsou zaměstnáni na plný úvazek, jako například nemocniční kaplanka v jedné léčebně dlouhodobě nemocných. Všichni mají pověření své církve k této službě. Pro nemocnici je toto pověření podmínkou ke službě.

16 nemocničních kaplanů a kaplanek v naší diecézi

V nemocnicích a sociálních zařízení naší diecéze pracuje 16 osob v této službě. Z toho je 7 žen a 9 mužů. Mezi nimi jsou 3 kněží, 3 jáhni a jedna řeholnice. Z jiných křesťanských církví tuto službu v nemocnicích na území naší diecéze vykonávají 3 ženy a 4 muži. S touto službou se setkáte v nemocnici v Hradci Králové, v Pardubicích, v Chrudimi, v Náchodě, v Hořicích, v Ústí nad Orlicí, v Žamberku, v Litomyšli, v Městci Králové, v Kutné Hoře. V dalších zdravotnických a sociálních zařízení je najdete v Hradci Králové, v Červeném Kostelci, v Žírči, v Hostinném, v Rybitví, v Poličce, v Bystrém.

Přátelé, chci vás poprosit o modlitbu za tuto službu a za nemocniční kaplany a kaplanky. V současné době je už platný zákon o nemocničním kaplanství a bude zřejmě potřeba posílit řady těchto lidí, kteří se věnují lidem v nemocnicích. Možná jsme si před několika lety říkali, na co laici budou potřebovat teologické vzdělání. A nyní vidíme, že to je velmi aktuální a potřebné. Hledejte, prosím, ve vašem okolí, zda by byl někdo vhodný pro tuto službu.

Zvlášť chci poděkovat vám nemocným, kteří čtete tyto řádky, za vaši trpělivost se svou nemocí, se stářím a s různými těžkostmi života a za to, že tuto svou situaci svěřujete Bohu a v Něm hledáte sílu. Děkuji též všem, kteří se o nemocné v domácím prostředí starají a tak vytvářejí prostředí přijetí a lásky svým drahým.

P. Pavel Rousek

Z vyslání nemocničních kaplanů 2026, kostel Nanebevzetí Panny Marie v Hradci Králové

Diecézní centrum pro rodinu

„Jedno Srdce“

Ještě donedávna jsem se domníval, že prožitky z mého raného dětství, kdy jsem se ve vzácných chvílích, při usínání pod obrazem Pána Ježíše na Olivetské hoře, „ocitl“ v Ježíšově Srdci, patří k mé soukromé intimitě. A dlouho tomu tak i bylo. Navíc prožitky nevýslovné Lásky a něhy Ježíšova Srdce byly v mém dětském světě natolik přirozené, že ani nebylo potřeba o nich nikterak hovořit. Čím jsem ale starší a zpětně nahlížím svůj duchovní život, vidím, že vše má také svůj přirozený čas a dozrávání. Soukromá zjevení je potřeba důkladně rozlišovat, a to své „navštívení“ Ježíšova Srdce jsem za zjevení nepovažoval a ve smyslu toho slova ani nepovažuji. Nepřináší totiž nic nového, co by nebylo obsaženo v evangeliu. Ježíš ke mně nemluvil, neříkal, že bych měl něco udělat, něco zapisovat, někomu něco říci, pouze mlčel…

A v tom mlčení se vše odehrávalo. Mlčení v Ježíšově Srdci je pro mne od té doby výslovnější než cokoli vysloveného. Mohu tedy „jen“ svědčit o poznání Ježíšova Srdce do míry, jak mi dal on sám poznat. Mohu do konce svých pozemských dní bez pochybností víry dosvědčovat, jak nezměrná je Ježíšova láska k nám lidem, když nad námi mlčky – v tajemství Lásky Boží Trojice – v Lásce bdí. Jsem člověk velmi pochybovačný o sobě samém, a tak se s radostí opírám o ty, kteří také byli z masa a kostí, znají dobře náš život a došli na své pozemské pouti ke svatosti.

Tento úvod jsem neplánoval a dříve bych jej asi považoval za příliš odvážný a nepatřičný. Z druhé strany, dnes bych považoval zase za nesprávné skrývat se s něčím, co není samozřejmostí a co může být druhým na jejich duchovní cestě k užitku a povzbuzení. Mám za to, že být křesťanem v dnešní době je nejenom dobrodružství, které můžeme dát nahlédnout ostatním, ale i čím dál více viditelné bláznovství pro Krista. A já o sobě mohu říci, že právě k takovým „bláznům“ patřím.

O dalších takových „bláznech“ pro Pána, kteří však na rozdíl ode mne, ubohého hříšníka, patří ke světcům, přímluvcům v nebi, bude řeč v následujícím textu. Encyklika **Dilexit nos** (*Zamiloval si nás*) – o Srdci Ježíšově je ve své podstatě naléhavou výzvou papeže Františka. V této naléhavosti jsem objevil také kus sebe a rád bych směle připojil svůj hlas k tomu, o čem svědčí i tito dva naši blízcí svatí: Terezička z Lisieux a Karel de Foucauld. Tímto svým trochu odvážným příspěvkem, který odhaluje také něco podstatného z mého osobního života, bych rád povzbudil všechny, kteří chtějí žít s Bohem – obzvláště v této dnešní době – viditelněji a intenzivněji. Pokud chceme být blíže k nebi, k Božímu království, měli bychom – při vší naší slabosti, neschopnosti, nemohoucnosti, ubohosti a bídě – usilovat o dokonalost, o svatost, jak jsme v Písmu

Katechetické a pedagogické centrum

Diecézní setkání katechetů

První sobota v září patřila jako každý rok katechetkám a katechetům z královéhradecké diecéze, kteří se sjeli do Hradce Králové na Diecézní setkání katechetů. Tento čas je určen ke vzájemnému sdílení, setkávání, načerpání nových podnětů, informací i materiálů pro výuku náboženství a katecheze.

Dopolední blok přednášek byl věnován nové encyklice papeže Lva XIV. *Magnifica Humanitas*, kterou představil Mons. Prokop Brož. Encyklika se zaměřuje na sociální učení církve v době umělé inteligence a otevírá řadu otázek týkajících se lidské důstojnosti, pravdy, svobody i odpovědného využívání moderních technologií.

Na dopolední program navázaly tematické workshopy, které účastníkům nabídly možnost prohloubit vybraná témata a zároveň se inspirovat konkrétními metodami využitelnými v katechezi. Workshop *Aby škola byla místem, kde se učí hledat a milovat pravdu* představil interaktivní aktivity vedoucí k hlubšímu porozumění textům a k rozvoji kritického myšlení. Účastníci se seznámili s pedagogickými postupy podporujícími otevřenou a podnětnou diskusi ve skupině.

Velký zájem vzbudil také workshop *Jak na AI*, který nabídl praktické seznámení s nástroji umělé inteligence. Katecheté si mohli vyzkoušet, jak jim moderní technologie mohou pomoci při přípravě výuky, tvorbě materiálů i v běžném životě.

Workshop *Co je člověk, že na něho myslíš?* se věnoval tématu lidské důstojnosti a hledání odpovědi na základní otázku lidské existence. Prostřednictvím biblických textů, patristické tradice, poezie Bohuslava Bridela i děl Françoise Mauriaca a Pära Lagerkvista účastníci společně rozjímali nad velikostí i křehkostí člověka a nad jeho jedinečným místem v Božím plánu.

Na osobní svobodu a utváření identity navázal workshop *Kdo jsem?* s cílem ukázat možnosti, jak pomáhat dětem objevovat vlastní hodnotu, rozvíjet vnitřní svobodu a budovat zdravou osobní

směle vybízeni. **Terezička z Lisieux** kdysi poznamenala: *„Když jsem se srovnávala se svatými, vždycky jsem zjišťovala, že je mezi nimi a mnou stejný rozdíl jako mezi horou, jejíž vrchol se ztrácí v oblacích, a skrytým zrnkem písku, po kterém šlapou nohy chodců. Místo abych zmalomyslněla, řekla jsem si: Pán Bůh nemůže vnukat neuskutečnitelné touhy. Přes svou maličkost tedy mohu usilovat o svatost...“* Víra je dar a touha po svatosti, navzdory naší již zmiňované neschopnosti, slabosti, ubohosti a bídě, je milostí přinášející nebe takřka na dosah.

Terezička v červenci roku 1890 povzbuzuje Marii Guérinovou: *„Mýlíš se, má milá, jestli si myslíš, že Tvá Terezka vždy horlivě kráčí cestou ctnosti. Ona je slabá, velmi slabá, a každý den se o tom znovu přesvědčuje; ale Marie, Ježíši se líbí učit mě, jako svatého Pavla, umění chlubit se svými slabostmi. To je velká milost...“* V červenci jiného roku pak píše svému duchovnímu bratru P. Belliérovi: *„Jak málo je známá Ježíšova dobrota a jeho milosrdná láska! Je pravda, že aby se člověk radoval z tohoto pokladu, musí se pokořit a uznat svou nicotu. A to je to, co tolik duší nechce udělat...“*

Ježíšovo milující otevřené Srdce zve k Lásce každého z nás. Nejenom však to. On přímo touží, ba prahne po našich srdcích, aby se v tajemství Lásky sjednotila. Zdá se, že v tomto smyslu je Ježíšovo království Lásky velmi blízko ke každému člověku. Na nás pak zůstává, jestli na tuto nezměrnou lásku dokážeme odpovědět, jestli dovolíme, aby se naše srdce sjednocovalo se Srdcem Kristovým...

Svatý Karel de Foucauld a svatá Terezie od Dítěte Ježíše, aniž by to zamýšleli, nově zformulovali některé prvky úcty ke Kristovu Srdci, a tak nám pomohli ji chápat způsobem ještě věrnějším evangeliu. Podívejme se nyní, jak se tato úcta projevovala v jejich životě.

V Louÿe chodíval **svatý Karel de Foucauld** spolu se svou sestřenicí, madame de Bondy, k Nejsvětější svátosti a ona mu jednoho dne ukázala obraz Nejsvětějšího Srdce. Právě ona sehrála zásadní roli v jeho obrácení, jak to ostatně uznává on sám: *„Poněvadž Vás dobrý Bůh učinil prvním nástrojem svého milosrdenství, které mi projevil, všechno toto milosrdenství přichází skrze Vás.“* To, co v něm probudila, bylo právě vroucí vědomí Ježíšovy lásky. To bylo vším, to bylo tím nejdůležitějším. A soustředilo se zvláště v úctě ke Kristovu Srdci, kde nacházel milosrdenství bez hranic: *„Doufejme v nekonečné milosrdenství toho, jehož Nejsvětější Srdce jste mi dovolila poznat.“*

V červnu roku 1889 se Karel zasvětil Nejsvětějšímu Srdci, v němž nacházel absolutní lásku. Říká Kristu: *„Naplnil jsi mě tolika dobry, že by to vypadalo, jako bych byl tvému Srdci nevděčný, pokud bych nevěřil, že ono je ochotno mě naplnit vším dobrem, tak velkým, jak jen toto dobro může být, a že jeho láska, stejně i jako jeho štědrost, neznají míry.“* Karel se pak *„ve jménu Nejsvětějšího Srdce“* stane poustevníkem. Sepsal tento slib: *„Kéž ve mně žije Ježíšovo Srdce, abych už nebyl já, kdo žije, ale Ježíšovo Srdce, které žije ve mně.“*

Ze srdce všem žehná

Andy Loos, jáhen

(Pokračování příště)

identitu. K tomu sloužily projektivní výtvarné techniky, které umožňují citlivě pracovat s prožíváním a sebepoznáním.

Celé setkání bylo zakončeno mší svatou v kostele Nanebevzetí Panny Marie. Biskup Prokop při ní poděkoval všem zúčastněným za jejich službu a požehnal jim, aby ve světle evangelia šířili radost mezi všemi, kteří jsou jim svěřeni.

O pozitivní ohlasy nebyla nouze ani po skončení setkání. Jedna z účastnic, paní Jana, vyjádřila poděkování za organizaci celé akce a ocenila pečlivou přípravu programu. Uvedla, že odjížděla obohacena o nové poznatky i materiály pro svou práci. Poděkovala všem, kteří se na přípravě setkání podíleli, a dodala, že si s přibývajícím věkem stále více váží lidí ochotných věnovat svůj čas a úsilí ve prospěch druhých.

Markéta Rumpíková

První sobota v září patřila jako každý rok Diecéznímu setkání katechetů z královéhradecké diecéze – tento čas je určen ke vzájemnému sdílení, setkávání, načerpání nových podnětů, informací i materiálů pro výuku náboženství a katecheze

Centrum pro liturgickou hudbu

Jak „šlape“ muzika ve farnosti Hradec Králové-Pouchov

Naše farnost je svým obvodem rozsáhlá, zahrnuje v rámci Hradce Králové městské části Slezské Předměstí, Pouchov, Věkoše, Rusek, Piletice a další. Na farní obvody se v současnosti už ale nehraje, jak víme, věřící navštěvují kostely po celém městě Hradci z důvodů jiných než místní příslušnosti. Farní kostel na Pouchově ze závěru 18. století pamatuje stavbu hradecké pevnosti, mladší kostelík Neposkvrněného početí Panny Marie na Slezském Předměstí je roztomilou stavbou z počátku 20. století.

Hudba v pouchovské farnosti „šlape“, ale další varhaníci pro doprovod bohoslužeb zejména ve všední dny by byli vřele vítáni

Kůry a varhany

Ve farním kostele sv. Pavla na Pouchově se díky velkorysým dárcům a péči diecézního organologa Václava Uhlíře nacházejí nové varhany, dvoumanuálový mechanický nástroj z roku 2025. Osazen je i jazykový rejstřík Hoboj 8‘, varhany mají tedy dispozici a zvuk, jaké v kostele doposud nebyly k vidění a slyšení. Nástroj je částečně vestavěný do starší skříně po předchozím nástroji z roku 1901 (E. Š. Petr), vizuálně se toho tedy tolik nezměnilo, úprava je citlivá.

V kostelíku NPPM na Slezském Předměstí se nachází asi deset let také v podstatě nový nástroj, dvoumanuálové, na místě rozšířené varhany, původně dovezené ze Švýcarska. Tyto varhany mají nově elektrickou trakturu, původně byly mechanické, postavené v 70. letech 20. století.

Hudební provoz na našich kůrech

Bohoslužby se konají v našich kostelích téměř denně, pozornost vůči liturgické hudbě se ale koncentruje přirozeně na neděle a svátky.

Kromě mé maličkosti, venkovského varhaníka, prošla v posledních letech pouchovským kůrem řada vynikajících jmen spojených například s hradeckou církevní ZUŠ, nevyjímaje diecézního koordinátora liturgické hudby Františka Nováka. Bohužel se většina odstěhovala mimo Hradec Králové kvůli neduhu naší doby: ceně bytů v městě Hradci.

Liturgickou hudbu volíme hlavně soudobou a moderní, ale snažíme se o co největší pestrost. Používáme tedy kromě vám všem známého Kancionálu i Mešní zpěvy, kromě známých ordinárií u nás uslyšíte pravidelně i asi méně známá od Jiřího Strejce, Karla Židka či Františka Macka. Zapojujeme rytmickou hudbu, donedávna byla na Pouchově 1. neděle v měsíci vždy rytmická se scholou, aktuálně hledáme model v pravidelnosti slučitelný s rodinným životem členů naší scholy. Velikonoční obřady, vánoční bohoslužby i některé svátky jsou doprovázeny kombinací varhanních a rytmických doprovodů.

V kostelíku na Slezském Předměstí obětavě hraje každou neděli Helena Stočesová. I zde při mši svaté pro děti, v neděli jednou za měsíc, doprovází bohoslužbu rytmická schola.

Spolupracujeme s hradeckými ZUŠ, chodí k nám varhaníci na liturgickou praxi, pořádají se u nás varhanní koncerty žáků. Přesto se nám nedaří obsadit v pracovních dnech četné bohoslužby varhaníky, kteří by mohli mše svaté doprovodit. Třeba se mezi čtenáři Adalbertu najdou noví dobrovolníci, kteří by se chtěli zapojit. Na našich kůrech jsou dveře otevřené, a to nejen obrazně.

Večery chval

Náš pan farář Jiří Heblt zavedl ve farním kostele vždy v neděli v 19.30 tichou adoraci. Jednou měsíčně je spojena s Večerem chval, o který se stará Lukáš Vízek se svojí kapelou. Zdá se mi, že je to svěží a moderní forma zbožnosti, která je stále více přitažlivá pro věřící nejenom z naší farnosti, ale také z ostatních.

Matěj Ondřej Havel
pouchovský varhaník

Varhanní předehry k písním z Kancionálu

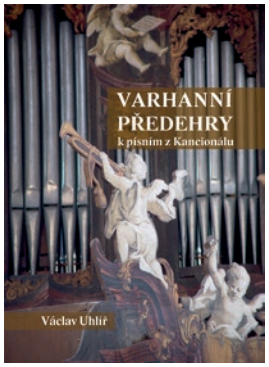

„Impulzem ke vzniku tohoto notového materiálu byly pozitivní ohlasy na preludia, která již 20 let komponuji pro tematické sborníky brněnské jednoty Musica sacra. Proto jsem se rozhodl sestavit sbírku ke všem písním z Kancionálu v jeho obecné verzi z roku 2004. Předehry jsou komponovány v lehkém slohu tak, aby byly interpretačně dostupné široké vrstvě amatérských chrámových varhaníků. Motivicky vycházejí z následné mešní písně a jejich účelem je povzbudit lid k aktivní účasti v rámci liturgie – k lidovému zpěvu. Berou také ohled na omezené rozsahy starých českých varhan. Je zde vloženo i několik postludií, vyžadujících použití pedálu, a v dodatku je k dispozici interpretačně náročnější varhanní skladba,“ sdělil k publikaci její autor Václav Uhlíř.

Publikace bude k dispozici na diecézním setkání varhaníků královéhradecké diecéze dne 3. října 2026 nebo je lze objednat u autora na e-mailu: uhlir.varhanik@tiscali.cz, tel. 607 935 859. Cena je 395 Kč.

Diecézní centrum pro seniory

Senioři se vydají po stopách sv. Františka z Assisi

Papež Lev XIV. vyhlásil letošní rok Rokem svatého Františka. Stalo se tak u příležitosti 800. výročí úmrtí sv. Františka z Assisi. Věřící vyzval, aby se po vzoru sv. Františka stali vzorem svatého života a šířili Boží pokoj. Rok je spojený se získáním plnomocných odpustků.

Životní příklad sv. Františka z Assisi (1182–1226) a jeho prvních učedníků byl přitažlivý pro mnoho sezdaných mužů a žen. Prosili Františka, aby je naučil dokonalejšímu způsobu života. František jim ukázal, jak mají vést život evangelia doma a ve své práci, učil je šířit učení evangelia slovem i příkladem. Našel pro ně světskou řeholní cestu animovanou františkánským duchem. V sepsání řehole pro terciáře Františkovi pomáhal jeho přítel kardinál Hugolino, pozdější papež Řehoř IX.

Život podle řehole sv. Františka pro terciáře si rychle osvojilo mnoho manželských párů, svobodných mužů a žen a zejména vdov. Neměli povolání žít řeholní komunitní život v přísné chudobě bratří a sester z prvního (mužského) nebo druhého (ženského) řádu, tedy v klášterech. Horlivě ale praktikovali Františkovo učení, věrně vykonávali povinnosti františkánského stavu a stejně jako František se starali o malomocné a lidi na okraji společnosti.

Diecezní centrum pro seniory připravilo v čase duchovní obnovy, návratu k evangeliu a inspirace františkánským ideálem pokoje, chudoby a bratrství mimořádný poutní zájezd do Itálie. Zájem o novinkový zájezd, který se uskuteční ve dnech 9.–17. 11. 2026, byl mimořádný, obsazený byl během pár dnů. Po návratu se rádi podělíme o zážitky a fotografie.

Eva Zálešáková

Pozvánka

Diecézní centrum pro seniory zve

Akce, na které již **probíhá přihlašování:**

- **8.–13. 4. 2027 Duchovně-ozdravný pobyt v termálních lázních Velký Meder** s návštěvou maďarského Győru, slovenské národní svatyně v Šaštíně a duchovní obnovou s Mons. Pavlem Rouskem. Bez nočních přejezdů.
- **4.–11. 5. 2027 Novinkový letecký zájezd do Andalusie, Fatimy, Gibraltaru a Maroka**

Připravujeme

na letošní prosinec:

- **Adventní setkání seniorů** v Hradci Králové se zajímavým hostem (více v listopadovém vydání Adalberta)
- **Kouzlo adventních trhů a odpočinek v termálech** (sledujte web www.simeon.cz)

Ostatní akce aktuálně obsazeny. Těšíme se na setkání s vámi!

Přihlášky a informace

Diecézní centrum pro seniory Hradec Králové
tel.: 734 435 360, 737 215 328
e-mail: dcs@bihk.cz
web: www.simeon.cz

Diecézní centrum pro mládež

Celostátní setkání mládeže v Ostravě z jiného úhlu pohledu

Od 11. do 16. srpna se v Ostravě konalo Celostátní setkání mládeže, kterého se zúčastnilo více než 3000 mladých věřících z celé České republiky. Na jeho přípravě se podílelo přes 500 dobrovolníků a já jsem byl jedním z nich. Zapojil jsem se do týmu stavařů, díky čemuž jsem měl možnost poznat celé setkání trochu z jiné strany.

Do Ostravy jsem přijel už několik dní před začátkem programu. Společně s ostatními jsme připravovali areál na Černé louce – stavěli jsme chill zónu, lavičky, oplocení, pomáhali s hlavním pódiem a dokončovali další potřebné práce. Byly to poměrně náročné dny, ale zároveň jsme měli každý večer možnost sejít se při mši svaté a na chvíli se zastavit. Právě během příprav jsem si uvědomil, kolik práce stojí za akcí, kterou potom účastník vnímá jako samozřejmost.

V úterý konečně začali přijíždět účastníci a naše práce se změnila především v průběžné opravy a řešení toho, co bylo zrovna potřeba. Mohli jsme si tak začít užívat i samotný program.

Beseda s hejtmanem o odvaze dělat dobré věci

Setkání nabídlo každý den společný program na Černé louce, mše svaté, přednášky, diskusní skupinky, workshopy, koncerty i čas na setkávání s přáteli. Zaujala mě například beseda s jihomoravským hejtmanem Janem Grolichem o odvaze dělat dobré věci, i když nemusí být vždy populární. Silným zážitkem pro mě byly také večerní modlitby a chvíle ztišení.

Jedním z nejzajímavějších dnů pro mě byl pátek, kdy jsme se po diecézích vydali na pouť. Naše diecéze zamířila ke kostelu Neposkvrněného početí Panny Marie v Ostravě-Přívozu, kde jsme slavili mši svatou s našimi biskupy Janem a Prokopem. Při mši jsem ministroval a bohoslužbu přenášela TV Noe, takže pro mě bylo zajímavé vědět, že ji sledují tisíce dalších lidí.

Během celého týdne jsem měl také možnost potkat řadu přátel a poznat nové lidi. Právě osobní setkání pro mě nakonec patřila k tomu nejcennějšímu, co jsem si z Ostravy odvezl.

V neděli celé setkání zakončila společná mše svatá a závěrečný ceremoniál. Pro většinu účastníků tím program skončil, ale nás stavaře a další dobrovolníky ještě čekal úklid areálu.

Celostátní setkání mládeže pro mě nebylo jen několik dní plných programu. Díky práci v přípravném týmu jsem mohl vidět, kolik lidí, času a energie je potřeba k tomu, aby podobná akce vůbec mohla vzniknout. Zároveň to byl čas plný setkání s přáteli, nových zkušeností a také prostoru pro vztah s Bohem. Jsem rád, že jsem mohl být jeho součástí, a na těch deset dní v Ostravě budu ještě dlouho vzpomínat.

Prokop Pavliš

Mladí královéhradecké diecéze se svými biskupy a kněžími prožili společně v rámci CSM v Ostravě společný den

100. Misijní neděle 18. října 2026

Letos slavíme výjimečné jubileum. V neděli 18. října 2026 si církev po celém světě připomene již 100. Misijní neděli. Papež Lev XIV. pro tento Světový den misií zvolil motto **„Jedno v Kristu, sjednoceni v misii“**, aby nám připomněl, že církev není tvořena izolovanými společenstvími, ale jednou rodinou rozprostřenou po celém světě.

Ať už žijeme v malé venkovské farnosti, ve městě nebo na misijním území na druhém konci světa, spojuje nás jeden křest, jedna víra a jedno poslání. Každý pokřtěný je totiž nejen obdarován vírou, ale také poslán, aby ji svým životem předával dál.

Misijní neděle je příležitostí, jak si tuto skutečnost připomenout, protože misijní poslání není záležitostí několika vybraných misionářů, ale celé církve. Náležitá oslava Světového dne misií – Misijní neděle ve farnostech povzbuzuje víru, posiluje vzájemnou sounáležitost a oživuje farní společenství.

Dne 14. dubna 1926 ustanovil papež Pius XI. zavedení Misijní neděle schválením reskriptu připraveného Posvátnou kongregací pro svaté obřady, který:

- 1. Ustanovuje předposlední říjnovou neděli jako Misijní neděli, která se bude slavit jako den modliteb a misijní animace v celém katolickém světě.
- 2. Navrhuje, aby úvodní modlitbou mše svaté o Misijní neděli byla modlitba za šíření evangelia.
- 3. Ukládá, aby kázání v tento den mělo misijní charakter se zvláštním rozjímáním o Papežském misijním díle šíření víry a povzbuzovalo věřící, aby se do PMD ŠV sami přihlásili.
- 4. Uděluje plnomocné odpustky těm, kdo v tuto neděli přijmou eucharistii a modlí se za přijetí evangelia všemi národy.
- 5. Ustanovuje slavnostní votivní mši za šíření evangelia, která se bude sloužit při zvláštních příležitostech.

Sbírka z Misijní neděle je věnována Papežskému misijnímu dílu šíření víry!

Za Vaše dary a modlitby ze srdce děkujeme!

Papežská misijní díla pro vás každý rok připravují inspirativní materiály, která usnadňují duchovní i praktickou přípravu na tento mimořádný den. Všechny dokumenty a inspiraci, včetně loga, si můžete stáhnout v elektronické podobě zde: **https://www.missio.cz/aktuality/100-misijni-nedele-18-rijna-2026/**

Z poselství papeže Lva XIV. K 100. výročí Misijní neděle

Drazí bratři a sestry, pro Světový den misií v roce 2026, který připomíná sto let od založení této slavnosti, ustanovené Piem XI. a tolik drahé církvi, jsem zvolil téma **„Jedno v Kristu, sjednoceni v misii“**. Po Jubilejním roce chci vybídnout celou církev, aby s radostí a horlivostí v Duchu Svatém pokračovala v misijní cestě, která vyžaduje srdce sjednocená v Kristu, smířená společenství a ochotu všech s velkorysostí a důvěrou spolupracovat.

Děkuji Papežským misijním dílům za jejich službu pro misijní spolupráci, kterou jsem s vděčností zažil již během svého působení v Peru. Tyto organizace – Papežské misijní dílo šíření víry, Papežské misijní dílo dětí, Papežské misijní dílo svatého Petra apoštola a Misijní unie – nadále živí a formují misijní vědomí věřících, od malých po velké, a podporují síť modlitby a lásky, která spojuje společenství celého světa.

Sbírky, které se při této příležitosti každoročně konají, jsou tímto dílem jménem papeže rozdělovány na různé misijní potřeby církve.

Znovu opakuji své upřímné poděkování *„za vše, co uděláte, abyste mi pomohli pomáhat misionářům po celém světě“*. A aby se podpořilo duchovní společenství, zanechávám vám spolu se svým požehnáním tuto prostou modlitbu: *„Svatý Otče, dopřej nám, abychom byli jedno v Kristu, zakořeněni v Jeho lásce, která sjednocuje a obnovuje. Kéž jsou všichni členové církve sjednoceni v misii, otevření působení Ducha Svatého a odvážní ve vydávání svědectví o evangeliu, aby hlásali a každodenně ztělesňovali Tvou věrnou lásku ke všemu stvoření.“*

Požehnej misionářům a misionářkám, podporuj je v jejich úsilí, zachovej je v naději!

Maria, Královno misií, provázej naše evangelizační dílo ve všech koutech země; učiň nás nástroji pokoje a dej, aby celý svět poznal v Kristu světlo, které přináší spásu.

Amen.

Knižní tipy

Nakladatelství Doron

Uhřice 76, 683 33 Nesovice
Tel.: 517 367 656, doron@doron.cz
www.doron.cz

Záložkové kalendáře 2027
Co ti ze srdce přeji / Malé moudrosti
Mnoho štěstí / Radost každý den

Každý měsíc na samostatném listu, fotografie přírody nebo zátiší, kalendárium a citát. Jednotlivé listy lze použít jako záložky do knih. *13 listů, 70 × 215 mm, 79 Kč*

Stolní kalendáře 2027
Malá poselství Vojtěcha Kodeta

Oblíbený kalendář známého kněze, exercitátora a řeholníka řádu karmelitánů obsahuje autorovy fotografie s myšlenkami meditativního rázu na každý týden v roce. *30 listů, 240 × 165 mm, 89 Kč*

Naše kostely

Stolní kalendář pro milovníky sakrální architektury s fotografií a stručnou charakteristikou vybraného kostela na každý týden v roce. *30 listů, 240 × 165 mm, 89 Kč*

Dopis národního ředitele PMD k 100. Misijní neděli

Milí přátelé misií,

letošní jubilejní 100. Misijní neděle poprvé ustanovená papežem Piem XI. v roce 1926, s úmyslem jednou ročně spojit celou církev v modlitbě, podpoře misií a sbírce pro misijní území, nám připomíná, že ačkoli žijeme v různých zemích, mluvíme různými jazyky a prožíváme odlišné životní příběhy, v Kristu jsme jedno. On nás spojuje jako jednu rodinu víry a posílá nás, abychom nesli jeho lásku světu. Misie nejsou jen úkolem několika vyvolených v dalekých misijních územích – jsou posláním každého z nás, každého pokřtěného. Modlitbou, darem, obětí i konkrétní pomocí se stáváme součástí velkého díla, ve kterém jsme „jedno v Kristu, sjednoceni v misii“ tak, jak zní motto letošního Světového dne misií.

Díky štědrosti dárců z České republiky mohla Papežská misijní díla i v loňském roce přispět více jak 18 miliony korun k šíření víry a podpoře misijního poslání církve v mnoha zemích světa. Pomoc směřovala k podpoře jedněch z nejchudších diecézí a jejich potřeb v Ugandě, Zimbabwe, Malawi, Zambii, Srí Lance, Bangladéši, Papui-Nové Guinei a Paraguayi. Tedy do míst, kde lidé teprve Kristovo evangelium poznávají. Každý dar, modlitba a oběť se tak staly znamením naděje a konkrétním projevem jednoty – protože v Kristu jsme skutečně jedno a společně neseme radostnou zvěst až na kraj světa.

Ze srdce děkuji všem dobrodincům, farnostem, kněžím, řeholním společenstvím, dětem z Misijních klubek, katechetům i všem, kteří podporují misie svou modlitbou, časem, obětí a štědrostí. Děkuji, že svými otevřenými srdci pomáháte vytvářet mosty lásky a naděje mezi lidmi ve svém okolí i po celém světě. Vaše pomoc není jen darem – je svědectvím živé víry a znamením, že jsme skutečně jedno v Kristu, sjednoceni v misii.

Maria, Královno misií, provázej naše evangelizační dílo v každém koutě země; učiň nás nástroji pokoje a dej, aby celý svět poznal v Kristu světlo, které přináší spásu.

Ze srdce vám i vašim blízkým žehná

jáhen Leoš Halbrštát, národní ředitel Papežských misijních děl v České republice

missio.cz
Papežská misijní díla
Na Kropáčce 30/1
500 03 Hradec Králové
www.missio.cz

Charitní listy

Charita

ZPRAVODAJ DIECÉZNÍ CHARITY HRADEC KRÁLOVÉ 10/2026

Dobrovolnický program Rafael pomáhá cizincům už 15 let

Tento rok vyhlásila OSN rokem dobrovolnictví pro udržitelný rozvoj, a tak jsme se rozhodli vám přiblížit náš dobrovolnický program Rafael, který pomáhá cizincům už od roku 2010. Od té doby jím prošlo přes 500 dobrovolníku, kteří pomohli více než 500 cizincům. Naši dobrovolníci doučují češtinu, pomáhají dětem s přípravou do školy, konverzují s dospělými cizinci a pomáhají jim poznat i pochopit českou kulturu. A zapojujeme také samotné cizince, kteří zase sdílí své zkušenosti a dovednosti.

Poznávání cizokrajných kultur

„Díky tomuto programu jsem se seznámila s cizími kulturami, než jak je známe z doslechu. Začínala jsem s dětmi z Afghánistánu, pak se seniorkou z Kazachstánu a nakonec s paní z Ukrajiny. Určitě jsem se díky programu naučila více vnímat potřeby lidí, kteří potřebují pomoci. Byla to moc krásná zkušenost, která mně otevřela spoustu nových dveří – jak pracovních, tak přátelských,“ vzpomíná na své dobrovolničení Veronika.

Dobrovolnický program Rafael funguje na principu doučování obvykle jeden dobrovolník na jednoho cizince. Vytváří se tak vztah, který někdy přejde i v dlouhodobé přátelství mezi Čechem a cizincem. Dobrovolník nejen, že doučuje češtinu, ale uvádí cizince do obrazu, jak funguje česká společnost a jaké jsou naše zvyklosti.

Nové zkušenosti a přátelství

„Jsem opravdu ráda, že jsem si mohla vyzkoušet jak doučování holčičky z 1. stupně, tak i přípravu předškoláka na zápis do školy. Program mě také propojil s novými kamarádkami z Afghánistánu. Dal mi i důležité základy pro mou kariéru. Díky tomu, že jsem tuto zkušenost měla uvedenou v životopise, jsem následně získala práci na plný úvazek,“ svěřuje se dobrovolnice Natálie.

Archanděl Rafael, po kterém nese náš program jméno, je nejen patronem lékařství, ale také řeči, vzdělanosti a poutníků. Dobrovolník v programu Rafael je vlastně takovým průvodcem cizince v naší zemi, jeho prvním českým kamarádem a učitelem. Ale dobrovolnictví je obohacující pro obě strany. I dobrovolník může získat nové zkušenosti a poznatky.

Dobrovolnictví je COOL. Přidej se k nám! Info a kontakty najdete na www.hk.caritas.cz

Profesní dovednosti

„Jsem profesí učitelka češtiny, ale už s prvními studenty – čínskými dětmi – jsem pochopila, že moje dosavadní zkušenosti a vzdělání nestačí. Každý student přinášel jiný příběh, jiné tempo i výzvy, a právě tato rozmanitost mě neustále posouvala dál. Učila jsem se hledat nové způsoby, jak látku vysvětlit, být trpělivá a vnímavá. Často nešlo jen o jazyk, ale i o podporu při zvládání každodenních situací, které mohou být v cizí zemi náročné,“ líčí své poznatky z doučování dětí cizinců dobrovolnice Jitka.

Moc si vážíme všech našich dobrovolníků. Jsou akční, obětaví a pilní, stejně jako včela, kterou má naše centrum ve svém znaku. Pomoc dobrovolníků je důležitá pro koloběh života v době krize i blahobytu. Spolu mění svět k lepšímu a tvoří budoucnost. A pomáhat může každý, na věku nezáleží.

Jana Karasová a Kateřina Bednářová

Kontakt

Dobrovolnické centrum Diecézní charity Hradec Králové, Šafaříkova 666/9 (YMCA – přízemí) ● telefon: 492 604 945, 731 402 295 ● e-mail: dobrovolnici@hk.caritas.cz ● web: www.hk.caritas.cz. Sledujte nás i na Facebooku a Instagramu.

Jak v Centru sv. P. Pia pomáháme lidem žít plnohodnotný život a jaké zázemí zde mají naše služby?

Jaké je bydlet v Centru sv. P. Pia?

Krásné prostředí s rozkvetlou zahradou slouží nejen obyvatelům chráněného bydlení, ale i klientům z pečovatelského domu, denního stacionáře, návštěvníkům odborných ambulancí i turistům, které okouzlí nadčasová architektura bývalé prvorepublikové vily a ateliérů Břetislava Kafky, věhlasného sochaře, řezbáře a léčitele.

Oblastní charita Červený Kostelec již dlouhodobě dokazuje, že kvalitní sociální služba nespočívá jen v poskytování technické péče, ale především v laskavém přístupu, respektu k lidské důstojnosti a aktivní podpoře soběstačnosti. Prostory Centra sv. P. Pia nabízejí klidné, inspirativní a důstojné zázemí pro každého, kdo potřebuje podanou ruku.

Centrum sv. Pia slouží obyvatelům chráněného bydlení a klientům z pečovatelského domu, denního stacionáře, návštěvníkům odborných ambulancí i turistům; foto: Oblastní charita Červený Kostelec

Když podaná ruka vrací svobodu do života

Sociální pobytová služba chráněné bydlení Oblastní charity Červený Kostelec nabízí řešení pro lidi se zdravotním omezením, kteří se ocitli v nepříznivé sociální či bytové situaci. V přízemních bezbariérových bytech vytváříme prostředí, které lidem umožňuje žít co nejvíce podle jejich představ, zachovávat a posilovat jejich soběstačnost a využívat podporu pečujících pracovníků služby podle individuálních potřeb.

Komplexní síť zdravotních a sociálních služeb

Jednou z předností bydlení v Centru sv. P. Pia je provázanost s dalšími službami Oblastní charity Červený Kostelec. V případě potřeby mohou obyvatelé snadno využít navazující péči.

V Centru sv. P. Pia nachází své zázemí tyto odborné služby:

- **Denní stacionář:** Nabízí příjemný a bezpečný prostor pro seniory a osoby se zdravotním postižením během dne. Zajišťuje smysluplné aktivizační činnosti, společnost a odbornou péči, čímž zároveň poskytuje úlevu pečujícím rodinám.
- **Tísňová péče:** Poskytuje nepřetržité bezpečí v jednom tlačítku, kterým v případě komplikací lze okamžitě přivolat rychlou pomoc.
- **Charitní pečovatelská služba:** Pomáhá seniorům a osobám se sníženou soběstačností zvládat každodenní úkony v jejich přirozeném prostředí.
- **Domácí zdravotní péče (ošetřovatelská služba):** Kvalifikované zdravotní sestry docházejí přímo do domácností pacientů, kde na základě doporučení ošetřujícího lékaře provádějí odborné zdravotní úkony.
- **Odborné ambulance:** Přímo v areálu mohou pacienti navštívit například ambulanci paliativní péče či neurologickou ambulanci.
- **Mobilní hospic Anežky České:** Poskytuje specializovanou domácí paliativní péči těžce nemocným v závěru života. Tým lékařů, zdravotních sester, sociálních pracovníků i psychologické a duchovní podpory pomáhá pacientům zvládat bolest a strávit vzácné chvíle doma mezi svými blízkými.

V Centru sv. Pia se potkává profesionalita s lidskostí a lidé se zdravotním omezením tu mohou žít naplněný a důstojný život; foto: Oblastní charita Červený Kostelec

Oblastní charita Červený Kostelec tak potvrzuje své poslání: vytvářet místa, kde se potkává profesionalita s lidskostí a kde lidé se zdravotním omezením mohou žít naplněný a důstojný život v prostředí, které inspiruje a těší ducha. Více také na www.ochck.cz.

Jiří Hubálek

AKTUALITY

Centrum Kampánovka už slouží rodinám s dětmi se zdravotním znevýhodněním

Kutná Hora: Oblastní charita Kutná Hora v pátek 11. září slavnostně otevřela nové Centrum Kampánovka, které požehnal arciděkan Vladislav Brokeš za účasti pozvaných hostů, partnerů, zástupců diecéze, veřejné správy a dalších podporovatelů projektu.

Po devíti měsících rekonstrukce historické vily v Kutné Hoře tak vzniklo nové, moderní a bezbariérové zázemí pro rodiny dětí se zdravotním znevýhodněním.

Slavnostní otevření nového a bezbariérového Centra Kampánovka v Kutné Hoře, které pomáhá rodinám dětí se zdravotním znevýhodněním; foto: Monika Pravdová

Nové prostory Centra Kampánovka, kam se v létě přestěhovalo Středisko Na Sioně, si prohlédli i návštěvníci Dnů otevřených dveří 16. a 18. září, kteří se také mohli blíže seznámit s jeho službami. Děkujeme všem partnerům, dárcům, dobrovolníkům i podporovatelům, kteří pomohli proměnit tuto vizi ve skutečnost. Díky vám bude moci více dětí a jejich rodin získat pomoc včas a v důstojném prostředí. Moc si vaší pomoci vážíme. Více na www.kh.charita.cz.

Marcela Mommersová

Adopce naruby 2026: děti v Indii opět dostanou důvěru

Diecézní charita Hradec Králové spustila přihlašování do dalšího ročníku projektu Adopce naruby, který pomáhá dětem z chudých indických rodin získat vzdělání a lepší vyhlídky do budoucna. Již třetí rok po sobě si indické děti budou vybírat své dárce podle fotografií. Vznikne tak jedinečné spojení s lidmi, kteří podpoří jejich studium. *„Projekt Adopce naruby v sobě skrývá napětí i obrovskou radost. Výjimečným okamžikem je chvíle, kdy si dítě vybere svého dárce,“* přibližuje ředitelka Diecézní charity Hradec Králové Anna Maclová.

„Viděla jsem, jak drobná indická holčička kráčela ruku v ruce s maminkou ke šňůře, na které visely fotografie budoucích dárců. Pečlivě si je prohlížela a pak k jedné z nich natáhla ruce. Když ji otočila na kameru, vyhrkly mi do očí slzy. Do života naší rodiny právě vstoupila malá Ivy,“ vzpomíná Anna Maclová, jak se sama zapojila.

Zkuste to také a dejte dětem v nouzi příležitost rozhodnout o své budoucnosti! Zájemci se mohou přihlásit do konce října na webu www.adopce.hk.caritas.cz.

Vojtěch Homolka

Zkuste to také a dejte dětem v nouzi příležitost rozhodnout o své budoucnosti!

KALENDÁŘ AKCÍ

Hradec Králové

Mosty mezi námi

■ **1. října od 14 do 17 hodin, Komunitní centrum MOST Diecézní charity Hradec Králové (Velké nám. 1).** Srdečně vás zveme na den otevřených dveří plný workshopů, setkání s cizinci i z exotických zemí a oblíbených kvízů. Těšíme se na Vás.

Více na www.hk.caritas.cz.

Hlinsko, Nový Bydžov, Dobruška a Česká Skalice

Výstavy a besedy Adopce na dálku – Indie

- **Tváře naděje** – Hlinsko, kostel Narození Panny Marie (říjen)
- **Štafeta dobra** – Nový Bydžov, Městská knihovna (říjen-listopad)
- **Štafeta naděje** – Dobruška, u fary a kostela sv. Václava (říjen-listopad), **beseda o životě indických dětí** (7. října, Pastorační centrum)
- Fotovýstava **Adopce na dálku pohledem zblízka** – Česká Skalice, Knihovna B. Panklové (7.–30. října), vernisáž 7. října od 15 hodin. Více informací také na www.adopce.hk.caritas.cz.

Rychnov nad Kněžnou

Den Charity

■ **2. října od 9 do 15 hodin, Stacionář sv. Františka (Palackého 111).** Rychnovská Charita pro vás připravila prezentaci služeb, ukázky pomůcek a her pro aktivizaci klientů, zážitkovou trasu stacionářem nebo kvíz.

Více na www.rychnov.charita.cz.

Solnice

Den Charity

■ **2. října od 9 do 17 hodin, Středisko terénních služeb (Poříčí 870).** Promítání o sv. Františkovi z Assisi, poutních cestách a hlasování o nejlepší výtvarné dílo v dětské soutěži. Výstava výtvarných prací dětí z MŠ a ZŠ na téma **Máme rádi zvířata** k zhlédnutí **do 31. října** (pondělí–pátek od 6 do 17 hodin). Přijďte si užít Den Charity!

Více na www.rychnov.charita.cz.

VZDĚLÁVÁNÍ

Konference „Člověk v centru péče“

Dvůr Králové n. L. – Žireč: Oblastní charita Červený Kostelec zve na odbornou konferenci „Člověk v centru péče – Péče o osoby s roztroušenou sklerózou v pobytových službách“, která se uskuteční ve čtvrtek 8. října v Domově sv. Josefa v Žirči. Konference nabídne aktuální poznatky z oblasti léčby roztroušené sklerózy, zdravotní a sociální péče, psychoterapie, logopedie, relaxačních technik i alternativní komunikace. Součástí programu budou také praktické workshopy, představení pomůcek a sdílení zkušeností pracovníků i klientů Domova sv. Josefa.

Přijeďte sdílet zkušenosti a hledat nové cesty v péči. Čeká vás den plný odborných poznatků, praktických zkušeností, inspirativních setkání a témat využitelných v každodenní péči. Přijeďte se setkat s odborníky, pracovníky přímé péče i lidmi, kteří mají s pobytovými službami vlastní zkušenost. Protože skutečně kvalitní péče začíná ve chvíli, kdy v jejím centru nestojí diagnóza, ale člověk. Více informací a přihlášky na **www.domovsvatehojosefa.cz**.

Kurzy pro pečující „Nejste v tom sami“

Jičín: Oblastní charita Jičín pořádá od října 2026 do listopadu 2027 cyklus podpůrného programu „Nejste v tom sami“ pro všechny, kteří doma pečují o seniora, osobu se zdravotním postižením nebo člověka s demencí. Účastníci získají praktické rady k péči o záda, návody na komunikaci či vyřízení příspěvků a možnost sdílet své starosti s terapeutem i ostatními pečujícími. Setkání probíhají bezplatně třikrát osobně v Soudné ulici a třikrát online. **Přihlásit se můžete na tel. 731 603 030 nebo e-mailu pecujeme@charitajicin.cz.** Těšíme se na vás.

Dny ukrajinské kultury – Mosty kultury v Hradci Králové

■ **1.–8. října, OC Atrium.** Srdečně vás zveme na výstavy, tvořivé dílny pro děti i dospělé, besedu a koncert. Akce se koná pod záštitou a s podporou Statutárního města Hradec Králové. Pořádá Regionální ukrajinský spolek ve VČ a Integrační centrum pro cizince Diecézní charity HK.
■ **2. října od 14 hodin, Vernisáž výstav výšivek a krojů, krajek, dětských obrázků a předmětů z expozice Dotek starých časů** ze sbírky Michala Klokočníka, od 16 hodin setkání se zástupcem Muzea krajky Vamberk (možnost komentované prohlídky – termíny na webu)
■ **4.–6. října Umělecké workshopy** pro děti, dospělé a seniory (podrobnosti na webu)
■ **3. října od 15 hodin, Koncert Hudba mého srdce**, Adalbertinum, host: Divadlo Džerelo Praha

Více na www.facebook.com/ukrajinskyspolekunas.cz a www.cizincihradec.cz.

DOMÁCÍ HOSPIC
ANDĚLŮ STRÁŽNÝCH

Když léčba už nestačí, **lidskost zůstává.**

Odborná péče, podpora a lidská blízkost pro pacienty v závěru života a jejich blízké.

www.hospicpardubice.cz

+420 775 296 830

Oblastní charita Pardubice

13. Broumovské diskuse

Broumov
4.–8. listopadu 2026

Téma:

Lidství a odpovědnost

Broumovské diskuse

Předprodej a program:
broumovskediskuse.cz

Pořadatel: Vzdělávací a kulturní centrum Klášter Broumov

Statutární partner: Broumov

Trvalá záštita: Královéhradecký kraj

Partner pro rozvoj: Česká spořitelna

Hlavní partneři: Blížkosobě, Jan Barta, Hobra školník, Nadační fond Kladné nuly, Skoda

Partner studentského opencallu: Nadace Divoké husy

Partneři: Podnikatelský klub Broumovska, ZTRADE, Centrum rozvoje charakteru & energeia, Nadace Benetheo, EDUMED, Nadace OSF, Jiří a Radana Waldovi, WIKOV

Generální mediální partner: Česká televize

Hlavní mediální partneři: Deník N

Mediální partneři: Hradec Králové, Naše Broumovsko, Katolický týdeník, FINMAG

Regionální partneři: Pink Box, Ji hlava, Přednášková škola Lipnice

Hlavní regionální partneři: Agentura pro rozvoj Broumovska, SRRB Strategická rada regionu Broumovsko, Za poklady Broumovska, Broumov 2028+, Broumovské opatství sv. Vlašty, Gymnázium Broumov

Regionální partneři: Vzdělávací agentura, Hoprich, Region Broumovsko, Muzeum Broumovska, Pejskar

Oficiální vůz: Skoda